

“ΑΓΙΟΣ ΠΑΥΛΟΣ,,

Ο ΞΗΡΟΠΟΤΑΜΙΤΗΣ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΤΗΣ ΕΝ ΑΓΙΩ, ΟΡΕΙ ΑΘΩ

ΙΕΡΑΣ ΚΟΙΝΟΒΙΑΚΗΣ ΜΟΝΗΣ ΑΓΙΟΥ ΠΑΥΛΟΥ

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ, ΤΟΥ ΚΑΘΗΓΟΥΜΕΝΟΥ ΑΥΤΗΣ ΑΡΧΙΜ. ΣΕΡΑΦΕΙΜ

ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΙΚΗ ΚΑΙ ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΟΡΟΥΣ ΑΘΩ

ΓΕΝΙΚΑΙ ΓΝΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΕΝ ΑΓΙΩ, ΟΡΕΙ ΑΘΩ, ΜΟΝΩΝ ΚΑΙ ΜΟΝΑΧΩΝ

‘Ο Πρώτος και τὰ δικαιώματα αὐτοῦ - ‘Ο Ἐπίσκοπος
Ἱερισσοῦ και Ἁγίου Ὄρους.

Ὡς γνωρίζομεν ὁ Πρώτος ἀπωλέσας τὸν πραγματικὸν αὐτοῦ προορισμόν, διὰ τῆς ἰδρύσεως μεγάλων μονῶν, ἐν Ἐθῶ διετέλει τύποις μόνον Πρόεδρος τῆς Συνάξεως· ὁ ἀδέσποτος χῶρος ἐθεωρήθη κοινὸς και τὰ δίκαια αὐτοῦ περιορίσθησαν εἰς τὰ ὄρια τῆς σημερινῆς πολίχνης τῶν Καρυῶν, τὰς ὁποίας συνώκησε δι’ ἡσυχαστῶν ἢ Κελλιωτῶν, διέσωσε δὲ και ἀπλῆν τινα πνευματικὴν ἐποπτείαν ἐπὶ τοῦ Ἁγίου Ὄρους μετ’ ἀνισχύρου ἐκτελεστικῆς ἐξουσίας ἣτις οὐδόλως ἐπήρκει πρὸς τήρησιν τῶν γενικῶν τυπικῶν.

Μικρὰν ἐνδυνάμωσιν τοῦ φθίνοντος θεσμοῦ τοῦ Πρώτου ἐποίησεν, ὡς ἐλέχθη, ὁ Πατριάρχης Χαρίτων τῷ 1177—78.

Μετὰ τὰς ἐν Ἐθῶ καταστροφὰς τῶν Καταλάνων παραληθείσης τῆς ἐνότητος και τῆς δυνάμεως τῶν διασωθειῶν μονῶν ὁ Πρώτος ἀνέκτησεν ἐν τινι βαθμῷ τὸ ἀρχαῖον κῦρος και τοῦτο ἠθέλησε νὰ ἐνισχύσῃ διὰ τοῦ αὐτοκράτορος και τοῦ Πατριάρχου.

‘Ο Πατριάρχης Νίφων Α’ και ὁ αὐτοκράτωρ Ἀνδρόνικος Β’ παρεδέχθησαν ὅτι αἴτιον τῆς καταπτώσεως τοῦ θεσμοῦ τοῦ

Πρώτου ἦτο ἡ ἔλλειψις παρ' αὐτῷ ἀνωτέρας τινος πνευματικῆς ιδιότητος, ὡς τοῦ ἐπισκόπου ἢ τοῦ Πατριάρχου καὶ ἐπειδὴ ἐκ τῶν ἀρχαίων Χρυσοβούλλων καὶ τυπικῶν ἀπεκρούετο πᾶσα ἐπισκοπικὴ ἐν Ἀθῶν ἐξουσία ἵνα ὁ ἀναδεικνυόμενος ὑπὸ τῆς Συνάξεως τῶν ἡγουμένων ὡς Πρῶτος μεταβαίνει εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν καὶ λαμβάνῃ τὴν χειροτονίαν ὑπὸ τοῦ Πατριάρχου.

Κατόπιν αὐτοῦ τῷ 1313 ὁ Πατριάρχης Νίφων ἐχειροτόνησε τὸν τότε ἐκλεγέντα νέον Πρῶτον ὡς τοιοῦτον καὶ διὰ σιγγιλλίου αὐτοῦ ἐχορήγησεν εἰς αὐτὸν τὴν ἄδειαν νὰ φέρῃ ἐπιγονάτιον κατὰ τὰς διαφόρους ἱεροτελεστίας, νὰ ἐγκαθιστᾷ ἡγουμένους ἐν ταῖς Ἱ. Μοναῖς ὅσους ἐκλέγωσιν οἱ μοναχοὶ ἢ θεωρεῖ αὐτοὺς ἀξιούς καὶ ἱκανούς, νὰ ἐκλέγῃ καὶ νὰ χειροθετῇ πνευματικούς δίδων εἰς αὐτοὺς τὰ ἐνταλτήρια γράμματα, ὡς ἐπίσης νὰ χειροτονῇ ἀναγνώστας καὶ ὑποδιακόνους.

Τῷ αὐτῷ ἔτει ὁ αὐτοκράτωρ Ἀνδρόνικος ἐκύρωσε διὰ Χρυσοβούλλου αὐτοῦ τὰ ὡς ἄνω χορηγηθέντα δίκαια εἰς τὸν Πρῶτον, ἐξαίρων ἐν αὐτῷ τ' ἀγαθὰ τῆς ἁρμονίας, τάξεως καὶ πειθαρχίας ὡς καὶ τὴν ἀναγκαιότητα τῆς μεταδόσεως τοῦ χαρίσματος τῆς ἐξουσίας εἰς τὸν Πρῶτον διὰ τοῦ Πατριάρχου, καταδικάσας τὸ τέως κρατῆσαν σύστημα τῶν πρὸ αὐτοῦ βασιλέων οἵτινες χάριν τῆς ἐλευθερίας τοῦ Ἁγίου Ὄρους δὲν ἐπέτρεψαν χειροτονίαν τοῦ Πρῶτου, ἵνα μὴ δίκαιόν τι ἐπὶ τοῦ Ἁγίου Ὄρους ἀποκτήσῃ ὁ χειροτονῶν ἐπίσκοπος ἢ Πατριάρχης.

Ὁ ἐπίσκοπος Ἱερισσοῦ μετ' οὐ πολὺ, ἄγνωστον διὰ τίνος τρόπου ἀπέκτησε ἐπισκοπικὰ δίκαια ἐπὶ τοῦ Ἁγίου Ὄρους, πιθανὸν διὰ τῆς πολιτικῆς ἐπιρροῆς τῶν κρατησάντων τότε Σέρβων. Ἴσως νὰ εἶναι γεγονός τὸ γραφέν ὑπὸ τοῦ Müller ὅτι ὁ Πατριάρχης Νίφων ὑπέβαλε τὸ Ἁγιον Ὄρος ὑπὸ τὴν ἐπισκοπικὴν ἐξουσίαν τοῦ Ἱερισσοῦ.

Τῷ 1368 ὁ Πρῶτος καὶ ὁ Ἱερισσοῦ ἤριζον περὶ ἐπικρατήσεως. Ὁ Ἱερισσοῦ εἶχεν ἴδιον «κάθισμα» (κελλίον) ἐν Καρααῖς, ἐχειροτόνει τοὺς ἐν Ἀγίῳ Ὄρει ἱερεῖς καὶ διακόνους καὶ ἐμνημονεύετο τὸ ὄνομα αὐτοῦ πρὸ τοῦ Πρῶτου κατὰ τὰς διαφόρους ἱεροτελεστίας. Ὁ Πρῶτος ἤρπασε τὸ κάθισμα αὐτοῦ καὶ ἀπηγόρευσεν εἰς αὐτὸν νὰ εἰσέρχεται εἰς τὸ Ἁγιον Ὄρος ἄνευ ἁ-

δείας καὶ ἐνῶ ἐδέχετο τοὺς ὑπὸ Σέρβων κεχειροτονημένους ἡμ-
πόδιζε εἰς τοῦτον τὰς χειροτονίας.

Ὁ Ἱερισσοῦ ἀνεφέρθη εἰς τὸν Πατριάρχην Φιλόθειον καὶ ἐνῶ οὗτος Ἀγιορείτης ὧν ἤθιλε πιθανῶς κηρυχθῆ ὑπὲρ τῶν δικαίων τοῦ Πρώτου ἔπραξε τὸ ἀντίθετον ἐκύρωσε τὰ δίκαια τοῦ Ἱερισσοῦ προβάλλων ὡς ἐπιχείρημα τὸν Ἡ' κανόνα τῆς Β' Οἰκουμενικῆς συνόδου ἣτις διατάσσει οἱ μοναχοὶ νὰ μένωσιν ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν τοῦ ἰδίου αὐτῶν ἐπισκόπου.

Βραδύτερον καὶ κατὰ τὰ τέλη τοῦ ΙΔ' αἰῶνος ὁ Πατριάρχης Ἀντώνιος ἠνώρθωσε τὰ δίκαια τοῦ Πρώτου διὰ σιγγιλιώδους γράμματος, ἀπαγορεύσας τὴν εἴσοδον τοῦ Ἱερισσοῦ εἰς Ἅγιον Ὄρος ἄνευ ἐνδόσεως τοῦ Πρώτου εἰς τὸν ὁποῖον τὴν ἐξουσίαν ἀνέθηκε τὸ πᾶν.

Ἡ περὶ θείας ἐλλάμψεως καὶ Θαβωρίου φωτὸς ἔρις - Ὁ
ἐκ Καλαβρίας Βαρλαάμ, οἱ ὀπαδοὶ αὐτοῦ καὶ αἱ
κατ' αὐτοῦ σύνοδοι - Ὁ Ἁγ. Γρηγόριος
ὁ Παλαμᾶς καὶ οἱ σὺν αὐτῷ ὑπέρ-
μαχοι τῶν ἱερῶς ἡσυχάζόν-
των (1337 - 1368)

Ἡ νοερὰ προσευχή, τέκνον λαμπρὸν καὶ μεγαλοπρεπὲς τῆς μυστικῆς Θεολογίας, ἀσκουμένη ἐν Ἁγίῳ Ὄρει παρήγαγε κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ Ἀνδρονίκου Γ' τοῦ Παλαιολόγου μεγάλην ἔριδα τὴν περὶ Θείας ἐλλάμψεως καὶ Θαβωρίου φωτὸς

Ὅλοι οἱ πνευματικοὶ ἄνδρες οἱ ἔχοντες γινῶσιν τῆς ἐν Χριστῷ τελειώσεως ἔγραψαν ἀπὸ πολλοῦ χρόνου περὶ νήψεως νοός, νοερᾶς προσευχῆς καὶ θείας ἐλλάμψεως. Ὁ ἐρευνῶν τοὺς Ἐκκλησιαστικὸς Πατέρας δύναται ν' ἀποκομίση πλοῦτον σχετικῶν εἰδήσεων. Ἐκ τῶν πρώτων ὁ Μέγας Βασίλειος εἰς τὰ Ἀσκητικὰ αὐτοῦ ῥητῶς ἀναφέρει ὅτι ὁ ἀπαλλάξας ἑαυτὸν παντὸς ὑλικοῦ καὶ σωματικοῦ πάθους «καθαρῶ καὶ ἀνεπισκιάστῳ ὄμματι τῆς ψυχῆς τὰ θεῖα περιαιθερεῖ, ἀπλήστως τοῦ ἐκεῖθεν φωτὸς ἐλλαμπόμενος». Οἱ ὑπέρμαχοι τῆς νοερᾶς προσευχῆς καὶ τῆς θείας ἐλλάμψεως, ὡς ἀναφέρεται εἰς τὸν Β' τόμον τῆς Φιλοκαλίας, ἀνατρέχουσι πρὸς ὑποστήριξιν τῶν ἰδεῶν αὐτῶν μέχρι τοῦ Ἁγίου Διονυσίου τοῦ Ἀρειοπαγίτου.

Διὰ τῆς λίαν δισχεροῦς ταύτης καὶ ὑψηλῆς ἐπιστήμης, τῆς ὄλως ἀκαταλήπτου, ἔξ οὗ καὶ θεωρεῖται ὡς μωρία ὑπὸ τῶν ὑλοφρόνων ἀνθρώπων, διὰ τῆς ὁποίας ὁ ἄνθρωπος φονεύει θανασίμως τὸ κακόν, λυτροῦται τοῦ πάθους, ἀποπνευματοῦται καὶ πραγματοποιεῖ ἐντὸς αὐτοῦ τὸν ἰδεώδη κόσμον, ἀνακτῶν τὴν ἀπολεσθεῖσαν θέσιν ἐν τῷ βασιλείῳ τοῦ πνεύματος, βεβαίως δὲν ἀπτονται ἀνθαδῶς καὶ ἀπαιδευτῶς οἱ ἀμύητοι ἀλλ' οἱ διὰ μακρῶν ἀγῶνων καὶ ἠρωϊκῆς προπονήσεως ἀνελθόντες βαθμιαίως εἰς τὸ ὕψος τῆς τελειώσεως ὡς διδάσκουν ὁ Θεολόγος Γρηγόριος εἰς τὸν Λόγον του εἰς Ἐπιφάνεια, Ὁ Ἁγ. Ἰωάννης τῆς Κλίμακος, ὁ Ἰσαὰκ καὶ ὁλόκληρος ἡ πληθὺς τῶν Ἀγίων ἀνδρῶν.

Αἱ μυστικαὶ αὗται τάσεις ἔλαβον ἰσχυρὰν ὄθησιν ἐν Ἀγίῳ Ὄρει κατὰ τὸν ἸΔ' αἰῶνα. Τὸ κέντρον τῆς νοερᾶς προσευχῆς ἦτο ἡ εἰς τὰ ὄρια τῆς Ἱ. Μονῆς τῶν Ἰβήρων ἀρχαία Σκήτη τοῦ Μαγουλά, πρότερον καλουμένη τοῦ Ὁσίου Σάββα τοῦ Χάλδου, ἐν τῇ ὁποίᾳ ἀπὸ τοῦ ΙΑ' αἰῶνος οἱ ἐν αὐτῇ ἐνασκούμενοι ἐκαλλιέργουν εἰς μεγαλύτερον βαθμὸν τὰς θεωρητικὰς καὶ μυστικὰς ιδέας, ἀλλὰ καὶ εἰς ὁλόκληρον τὸ Ἁγίον Ὄρος ἐξεδηλώθη ἡ διδασκαλία αὕτη. Τὴν νοερὰν προσευχὴν ἐδιδάχθη καὶ ὁ Ἁγίος Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς λαϊκὸς ἀκόμη ὢν παρὰ τοῦ Φιλadelphείας Θεολήπτου εἰς τὰ ὄρια τῆς Ἱ. Μονῆς Λαύρας. Μερικοὶ ὅμως ὡς ὁ Γρηγόριος ὁ Σιναΐτης διατυπώσαντες ἐμπειρικὸν τινα τρόπον τῆς νοερᾶς προσευχῆς (Φιλικαλία II, 268 καὶ ἐξῆς) ἐγένοντο ἀφορμὴ ἵνα ἀμαθῶς καὶ ἀπαιδευτῶς ἀσχοληθῶσιν τινες ἐπὶ τοῦ δυσχερεστάτου τούτου ἀγῶνος.

Ὁ ἐν Ἀγίῳ Ὄρει τελούμενος ἀσκητικὸς οὗτος ἀγὼν ἀσφαλῶς θὰ παρήχεται ἀπαρατήρητος, ἂν μὴ τυχαίως παρείχεται ἀφορμὴ ἐκ τῆς ὁποίας ἐμεσολάβησαν μεγάλαι συζητήσεις καὶ γεγονότα.

Κατὰ τὴν περίοδον ἐκείνην διέτριβεν ἐν τῇ Ἀνατολῇ ὁ πεπεδευμένος μοναχὸς Βαρλαάμ ἐκ Καλαβρίας τῆς Ν. Ἰταλίας εἰς τὸν ὁποῖον ἐπετράπη ὑπὸ τοῦ βασιλέως ἵνα διαχειρισθῇ τὰς τελευταίας διαπραγματεύσεις περὶ ἐνώσεως τῶν Ἐκκλησιῶν, ὅστις πράγματι ὑπερμαχήσας μετὰ μετριοπαθείας καὶ συνέσεως τοῦ Ὄρθοδόξου δόγματος ἐπέστρεψεν ὡς ἦτο ἐπόμενο ἀπρακ-

τος. Τότε εὐρεθίς κατὰ τύχην ἐν Θεσσαλονίκῃ καὶ συναντήσας ἀμαθῆ τινὰ μοναχὸν ἐπληροφορήθη παρ' αὐτοῦ τὸν ἐμπειρικὸν τρόπον τῆς νοεραῆς προσευχῆς, διὰ τοῦ ὁποίου οἱ ἐμμένοντες εἰς τὸν ἀγῶνα αὐτὸν ἐλλάμπονται ὑπὸ Θείου φωτός, ὡς ἔλεγεν ὁ μοναχός. Ἀκούσας ταῦτα ὁ Βαρλαάμ καὶ μὴ ἔρευνησας, ἔγραψε κατὰ τῶν πλανῶν τούτων, διακωμωδῶν αὐτὰς ἀποκαλῶν τοὺς μοναχοὺς Μασσαλιανούς καὶ Ὁμφαλοψύχους.

Ὁ Γρηγόριος Παλαμᾶς χειροτονηθεὶς ἱερομόναχος καὶ εὐρισκόμενος ἐν Θεσσαλονίκῃ, μηνθεὶς ἐν Ἁγίῳ Ὁρει ὡς εἶπομεν τὴν ὀρθόδοξον θεωρίαν περὶ νοεραῆς προσευχῆς καὶ θείας ἐλλάμπσεως προσεπάθησε νὰ πείσῃ τὸν Βαρλαάμ περὶ τοῦ ὀρθοῦ τῆς ὑψηλῆς ταύτης διδασκαλίας, βεβαιῶν αὐτὸν ὅτι πολλοὶ τῶν Ἁγίων Πατέρων καὶ πολλοὶ μάρτυρες, ἐλλάμφθησαν ὑπὸ θείου φωτός ὡς ἐν Θαβῶρ οἱ Ἅγιοι Ἀπόστολοι καὶ προέτρεπεν αὐτὸν ν' ἀπόσχη τοῦ ἀγῶνος μὴ προσέχων εἰς τὴν χυδαίαν διατύπωσιν τὴν ὁποίαν ἐγνωστοποίησεν εἰς αὐτὸν ὁ ἐξ Ἁγίου Ὁρους ἀμαθῆς μοναχός, ἀλλ' ὁ Βαρλαάμ βλέπων ὅτι μέτοχοι τῶν, κατ' αὐτόν, πλανῶν ἦσαν καὶ λόγοιοι τῆς ἀξίας τοῦ Γρηγορίου Παλαμᾶ καὶ ἄλλων ἰσαξίων, ἐξηκολούθησε περισσότερον τὸν ἀγῶνα.

Κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην αἱ μυστικαὶ καὶ ὑψηλαὶ αὐταὶ θεωρίαι ἐν Ἁγίῳ Ὁρει εἶχον καὶ πολλοὺς ἄλλους ἐπισήμους ἐκτὸς τοῦ Παλαμᾶ. Ἐξ αὐτῶν σημειοῦμεν τὸν Ἰσίδωρον καὶ τὸν Κάλλιστον τοὺς μετὰ μικρὸν Πατριάρχας Κωνσταντινουπόλεως, Γρηγόριον τὸν Βυζάντιον, Νικηφόρον τὸν ἐξ Ἰταλίας, Θεόκλητον τὸν Φιλαδελφείας.

Οἱ Ἁγιορεῖται γράφουν τόμον κατὰ τοῦ Βαρλαάμ καὶ ἡ ἔρις ἐντείνεται, ἐνῶ ὁ Βαρλαάμ κατηγορεῖ πλέον τοὺς Ἁγιορεῖτας ὡς διθειτάς δοξάζοντας ἄκτιστον φῶς ἐνῶ μόνος ὁ Θεὸς εἶναι ἄκτιστος,

Ἐκ τοῦ γεγονότος τούτου τὸ ὁποῖον ἔλαβε μεγάλας διαστάσεις, συγκροτεῖται τῷ 1341 σύνοδος ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐπὶ τοῦ Πατριάρχου Ἰωάννου ΙΔ' τοῦ Καλέκα, εἰς τὴν ὁποίαν παρουσιάζονται οἱ Ἁγιορεῖται ἔχοντες ἐπὶ κεφαλῆς τὸν Γρηγόριον Παλαμᾶν μὲ ἀντίπαλον τὸν Βαρλαάμ, ὅστις ἐν τέλει καὶ καταδικάζεται ὑπὸ τῆς συνόδου διότι ὁ Παλαμᾶς ἀπέδειξε δι' ἀδιασείστων ἀποδείξεων τὸ ὀρθόδοξον τῶν Ἁγιορεϊτῶν.

Μετά την ἀποτυχίαν του ταύτην ὁ Βαρλαάμ ἀναχωρεῖ εἰς Ἱταλίαν ἐπανελθὼν εἰς τὰ δυτικά δόγματα καὶ χειροτονεῖται ἐπίσκοπος Ἱερακίου παρὰ τὴν Νεάπολιν, ἀλλ' ἡ ἔρις ἐξακολουθεῖ διὰ τινος Γρηγορίου ἢ Γεωργίου Ἀκινδύνου ἐκ Μυσίας, ὅστις καὶ αὐτὸς κληθεὶς ἐν συνόδῳ κατὰ τὴν ὁποίαν εὑρίσκεται καὶ ὁ Γρηγόριος Παλαμᾶς, καταδικάζεται ὡς νοσῶν τὰ τοῦ Βαρλαάμ καὶ ἀκόμη περισσότερο, οὐ μόνον βλασφημιῶν κατὰ τοῦ Θαβωρίου φωτὸς ἀλλὰ καὶ κατὰ τῶν θείων ἐνεργειῶν.

Τῶν μεγάλων τούτων ἐρίδων πίπτει θῦμα καὶ αὐτὸς ὁ ἴδιος ὁ Πατριάρχης Ἰωάννης ὁ ὑπογράψας τὰς δύο καταδικὰς κατὰ τῶν ἀνωτέρω Βαρλαάμ καὶ Ἀκινδύνου, ὅστις καὶ καθαιρεῖται ἐν συνόδῳ τῇ 1347.

Ἰσχύσαντος Ἰωάννου τοῦ Καντακουζηνοῦ καὶ ὡς ἐκ τῆς ἐπιεικείας αὐτοῦ, αἶρει κεφαλὴν καὶ πάλιν ὁ Ἀκινδυνος μετὰ τοῦ ὁποίου συντάσσονται καὶ τινες ἀρχιερεῖς ὡς καὶ μοναχοὶ μετὰ τοῦ Νικηφόρου Γρηγορᾶ οἵτινες παρουσιάζονται εἰς τρίτην σύνοδον εἰς τὰ ἐν Βλαχέρναις ἀνάκτορα τῷ 1350, ὅτε καὶ πάλιν νικητῆς ἀναδεικνύεται ὁ ὑπέρμαχος τῆς ὑγιοῦς διδασκαλίας Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς, τῶν λοιπῶν καταδικασθέντων διὰ καθαιρέσεων καὶ ἄλλων ποινῶν. Ὁ γενόμενος τόμος καθαγιαζεται εἰς τὸν ναὸν τῆς Ἁγίας Σοφίας καὶ ἐκδίδεται διαταγὴ ἵνα οὐδεὶς εἰς τὸ ἐξῆς διαλέγηται ἢ συγγράφη περὶ τῆς ὑποθέσεως ταύτης. Πολλοὶ ὅμως παρακούσαντες ἐφυλακίσθησαν, ἀλλ' ὁ Νικηφόρος Γρηγορᾶς φανεὶς παλὺμβουλος εἰς τὸ ζήτημα τοῦτο, δὲν ἔπαυσε καὶ μετὰ ταῦτα γράφων μέχρι Τραπεζοῦντος καὶ Κύπρου κατὰ τοῦ ἱεροῦ τούτου τόμου καὶ τοῦ Γρηγορίου Παλαμᾶ. Παραδόξως ὁ βασιλεὺς Ἰωάννης ὁ Καντακουζηνὸς καίτοι κατ' αὐτοῦ ἔβαλεν ὁ Γρηγορᾶς, ἠνέχθη τὸν ἄνδρα καὶ ἔγραψεν ἀνασκευάζων αὐτὸν καὶ ἐπερασπίζων τοὺς Ἀγιορείτας κατὰ τῶν δεινῶν κατηγοριῶν τὰς ὁποίας οὗτος προσήπτετο κατ' αὐτῶν, ἠρκέσθη δὲ νὰ παραπέμψῃ τὸν Γρηγορᾶν εἰς τὸ φρικτὸν τοῦ Χριστοῦ Βῆμα, σπάνιον παράδειγμα Βασιλέως ἀπολογουμένου πρὸ ἰδιώτου καὶ ἐν ἀνεφίκτῳ δημοκρατικῇ ἐλευθερίᾳ ἀνασκευάζοντος διὰ τῆς γραφίδος τὰς ἐναντίον δόξας ἐνὸς ὑπάρχου αὐτοῦ.

Τῷ 1362 ἐτελεύτησεν ὁ Ἅγιος Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς ἀρχιεπίσκοπος γενόμενος τῆς μεγάλης πόλεως τῆς Θεσσαλονίκης.

Ὁ καλλίνικος καὶ ἀήττητος οὗτος ἀθλητὴς τῆς Ὁρθοδοξίας κατόπιν πολλῶν καὶ χαλεπῶν ἀγώνων καὶ ποικίλων φάσεων τῆς ἥττης καὶ τῆς νίκης, ὑποστάς πλεῖστα δεινὰ ὑπὸ τε τῆς ἐκκλησιαστικῆς καὶ πολιτικῆς ἐξουσίας, αἵτινες λόγω ἀντιζηλιῶν συνεμάχησαν δυστυχῶς κατ' ἀρχὰς μετὰ τοῦ Βαβλαάμ, κατίσχυσεν ὀριστικῶς τῶν ἀντιπάλων αὐτοῦ καὶ προσέφερεν εἰς τὴν ὀρθοδοξίαν καὶ τὸ Γένος ἡμῶν ἀνυπολογίστους ὑπηρεσίας διαλευκάνων τὸ ἐπὶ τοῦ τάπητος λίαν σκοτεινὸν καὶ πολὺπλοκον περὶ τῆς οὐσίας καὶ τῶν Θείων ιδιοτήτων ζήτημα, ὅπερ ἠδύνατο νὰ καταστῇ μέγιστον δογματικὸν ζήτημα καὶ νὰ ἐκθίση εἰς δεινὴν δοκιμασίαν τὴν ἐνότητα τοῦ ἔθνους ἡμῶν.

Ἄλλὰ καὶ μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Παλαμᾶ διὰ τελευταίαν φορὰν ἐπανῆλθε τὸ ζήτημα τοῦτο. Ὁ ἱερομόναχος Πρόχορος ὁ Κυδῶνης τῆς Μονῆς Λαύρας ἀνεστάτωσε τὸ Ἅγιον Ὄρος φλυαρῶν τὰ τοῦ Βαβλαάμ καὶ Ἀκινδύνου. Κατόπιν αὐτοῦ καὶ αἰτήσσει τῶν ἀναστατοθέντων Ἀγιορειτῶν καὶ τοῦ Πρώτου τοῦ Ἁγίου Ὄρους Ἰακώβου γίνεται Τετάρτη σύνοδος ἐπὶ τοῦ Πατριάρχου Φιλοθέου προερχομένου ἐκ τῆς ἰδίας Λαύρας τῷ 1368, βασιλεύοντος Ἰωάννου Α' τοῦ Παλαιολόγου, εἰς τὴν ὁποίαν κληθεῖς καὶ ἀπολογηθεῖς ὁ Πρόχορος τιμωρεῖται διὰ καθαιρέσεως καὶ ἀναθέματος.

Κατὰ τὴν αὐτὴν σύνοδον ὁ Πατριάρχης Φιλόθεος ὡς Ἁγιορίτης καὶ γνώριμος τοῦ πρὸ ἐξαετίας τελευτήσαντος Γρηγορίου Παλαμᾶ, ἐξῆρεν ἐν αὐτῇ τὴν θαυμαστὴν καὶ ἰσάγγελον πολιτείαν καὶ τοὺς μεγάλους αὐτοῦ ἀγῶνας κατὰ παθῶν καὶ δαιμόνων καὶ τοὺς ἀγῶνας αὐτοῦ τοὺς ὁποίους ἀνέπτυξεν ὑπὲρ τῆς ὑγιοῦς διδασκαλίας τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ διὰ συγγραφῶν καὶ διαλέξεων, ἀνακοινῶν δὲ καὶ τὰ θαύματα ἅτινα ἐτέλεσεν ἐν Θεσσαλονίκῃ, ἀνεκηρύχθη Ἅγιος ὑπὸ τῆς Συνόδου καθιερωθείσης τῆς ἐτησίας αὐτοῦ μνήμης τῇ Β' Κυριακῇ τῶν Νηστειῶν.

Ὁ Ἅγιος Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς ἀσκήσας εἰς τὰ ὄρια τῆς Ἱ. Μονῆς Μεγ. Λαύρας καὶ εἰς τὴν Κοινοβιακὴν Ἱ. Μονὴν τοῦ Ἐσφιγμένου, τῆς ὁποίας μάλιστα διετέλεσε καὶ ἡγούμενος, δικαίως θεωρεῖται ὁ πλέον ἐπίσημος ἐκπρόσωπος τοῦ μοναχισμοῦ κατὰ τὴν περίοδον τοῦ ἸΔ' αἰῶνος καὶ τὸ ἐγκαλλώπισμα τοῦ ἐν Ἁγίῳ Ὄρει μοναχικοῦ βίου.

ΠΕΡΙ ΘΕΙΑΣ ΠΡΟΝΟΙΑΣ

ΔΙΑΤΙ ΠΟΛΛΟΙ ΔΙΚΑΙΟΙ ΚΑΙ ΕΥΣΕΒΕΙΣ ΔΥΣΤΥΧΟΥΣΙ
ΚΑΙ ΔΙΑΤΙ ΠΟΛΛΟΙ ΑΜΑΡΤΩΛΟΙ
ΚΑΙ ΑΣΕΒΕΙΣ ΕΥΤΥΧΟΥΣΙ

Πολλάκις παρατηροῦνται εἰς τὸν βίον μας γεγονότα, τὰ ὅποια εἰς τὸν ἐπιπολαίως ἐξετάζοντα τὰ πράγματα φαίνονται ἄτοπα καὶ παράλογα καὶ ὅπως εἰς τὴν θεϊάν πρόνοιαν τοῦ Θεοῦ, καὶ εἰς τὴν δικαιοσύνην καὶ ἀγαθότητα αὐτοῦ ἀντιβαίνουντα.

Ἐπάρχουσι ἄνθρωποι, οἱ ὅποιοι καίτοι δίκαιοι, εὐσεβεῖς, εἰλικρινεῖς, φιλαλήθεις, ἐνάρετοι, περιστοιχίζονται ἐν τούτοις ὑπὸ θλίψεων, καὶ ποτίζονται μὲ τόσας πικρίας, καὶ δοκιμάζουσι παντοίας στερήσεις καὶ συμφορᾶς. Ἐξ ἀντιθέτου δὲ συμβαίνει ὥστε οἱ ἄδικοι, οἱ κλέπται, οἱ λησταί, οἱ ἀσεβεῖς, οἱ φαῦλοι, οἱ ἀκόλαστοι, ἐν ἐνὶ λόγῳ οἱ ἀμαρτωλοὶ νὰ χαίρωσι καὶ νὰ εὐδαιμονῶσι τρυφῶντες εἰς πλοῦτον, εἰς τὴν ἡδονήν, εἰς τὴν δόξαν καὶ τὰ ἐγκόσμια ἐν γένει ἀγαθὰ ! !

Διατὶ ταῦτα ; Διατὶ ὁ ἄνθρωπος τοῦ πνεύματος νὰ ταλαιπωρῆται καὶ νὰ βασανίζεται, ὁ δὲ λάτρις τῆς ὕλης, ὁ δοῦλος τοῦ χρήματος, τὸ ἔρμαιον τῆς σαρκὸς νὰ γελᾷ καὶ ν' ἀναπαύηται ; Διατὶ ὁ ἀπογυμνῶνων τὰ ὄρφανά, ὁ ληστεύων τὰς χήρας, ὁ ἀτιμάζων ἐντίμους οἰκογενείας, ὁ διαφθείρων ὄρφανά, ὁ καταδικάζων ἀθώους καὶ ἀθῶωνων ἐνόχους νὰ τιμᾶται καὶ νὰ δοξάζεται ὁ δ' ἀκέραιος τὸν χαρακτῆρα, ὁ εὐσηνείδητος, ὁ τρέμων καὶ εἰς τὴν ἰδέαν τῆς ἀδικίας νὰ περιφρονῆται καὶ νὰ χλευάζεται, νὰ πάσχη καὶ νὰ ὑποφέρῃ ; Τοιαῦται ἀπορία πολλάκις ἐνοχλοῦσι τὸν νοῦν μας σκανδαλίζουσαι, ταράττουσαι, καὶ ἀπελπίζουσαι ἡμᾶς.

Ἐπάρχουσι ἐν τῷ βίῳ στιγμαί, καθ' ἃς τὰ πάντα φαίνον-

ται ὅτι συνόμωσαν ἐναντίον μας· πτωχεία, ἀσθένεια, θάνατος, συμφοραὶ ἐπισκεπτόμεναι τὸν οἶκον μας, ἀφαιροῦσι τὴν γαλήνην καὶ τὴν χαράν. Ἀτυχία εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις μας πληροῦσι πικρίας τὴν ψυχὴν μας καὶ δάκρυα πικρὰ πλημμυροῦσι τοὺς ὀφθαλμοὺς μας καὶ θλιβερόν ἐρώτημα ἐξέρχεται ἀπὸ τὰ χεῖλη μας. «Πῶς δὲν ἀγρυπνεῖ ἄραγε ὑπεράνω ἡμῶν τὸ Ὄμμα τῆς θείας προνοίας».

Καὶ αὐτὸς ὁ μέγας τῶν Ἰουδαίων ψαλμωδὸς προφήτης Δαυῖδ, ἔχων πρὸ ὀφθαλμῶν ταῦτα ἐρωτᾷ. «ἕως πότε οἱ ἁμαρτωλοὶ Κύριε, θὰ φθέγγωνται καὶ θὰ λαλῶσι τὴν ἀδικίαν, θὰ λαλῶσιν αὐτὴν πάντες οἱ ἐργαζόμενοι τὴν ἀνομίαν; τὸν λαόν σου, Κύριε, ἔταπείνωσαν καὶ τὴν κληρονομίαν σου ἐκακοποίησαν χήραν καὶ ὄρφανὸν ἀπέκτειναν καὶ προσήλυτον ἐφόνευσαν».

Καὶ ὁ προφήτης Ἰερεμίας τὴν αὐτὴν ἀπορίαν ἀπέτεινε πρὸς τὸν Θεόν : «Εἶσαι δίκαιος, Κύριε, ἀλλὰ θὰ μοὶ ἐπιτρέψῃς βέβαια νὰ σὲ ἐρωτήσω διατι ἡ ὁδὸς τῶν ἀσεβῶν εὐδοῦται ; διατι ἠντύχησαν πάντες οἱ ἀθιτοῦντες τὰς ἐντολάς σου ; Πῶς ἐφύτευσας αὐτοὺς καὶ ἐρορίζωθησαν καὶ ἐτεκνοποίησαν καὶ ἐποίησαν καρπὸν;»

Ὁ δὲ πολυάθλος Ἰὼβ ἔλεγεν. Διατι οἱ ἀσεβεῖς ζῶσι ; διατελοῦσι δὲ πλούσιοι μέχρι γήρατος ; διατι τὸ σπέρμα αὐτῶν προκόπτει κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν των, τὰ τέκνα αὐτῶν ἐνώπιον τῶν ὀφθαλμῶν των; οἱ οἴκοι αὐτῶν εὐθινοῦσι, οὐδεὶς δὲ φόβος, οὐδεμία μάλιστα παρὰ Κυρίου συνταράσσει τὴν ἔνοχον ἡρεμίαν των ;

Τοιαύτην ἀπορίαν διατυποῦσιν ἐν τῇ Ἀγίᾳ Γραφῇ οἱ μεγάλοι τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης ἄνδρες.

Ὁ παρῶν βίος ἀγαπητοί μου ἀδελφοὶ εἶναι στάδιον ἀγῶνος, μάχης, μόχθων, ἰδρώτων. Καὶ ἐκεῖνος θὰ λάβῃ λαμπροτέρους τοὺς στεφάνους, ὅστις ἀγωνισθῆ περισσότερον, μοχθήσῃ προθυμότερον, παλαίσῃ πρὸς μεγαλύτερα ἐμπόδια, καὶ δεῖξῃ ἀντοχὴν περισσοτέραν. Ἄλλ' οἱ εὐσεβεῖς δυστυχοῦντες, οἱ ἀθῶοι συκοφαντούμενοι, οἱ δίκαιοι καταδιωκόμενοι τὴν ἄλλο ἀποδεικνύουσιν ἢ ὅτι ὁ Θεὸς ἔχει δώσει εἰς αὐτοὺς πρὸς ἐκτέλεσιν περισσότερα καὶ δυσκολώτερα ἀγωνίσματα, ἵνα ἐξερχόμενοι νικηταί, λάβωσιν βραβεῖα περίλαμπρα καὶ στεφάνους ἀμαράντους ; Διότι

ἡ πενία λ.χ. τί εἶναι ; Ἄγών, ἐν ᾧ μέλλει νὰ καταδειχθῇ ἡ ὑπομονή μας, ἡ ἀντοχή μας, ἡ καρτερία μας. Ἡ ἀσθένεια τί εἶναι ; Ἄγών, ἐν ᾧ ἀσκεῖται ἡ πίστις μας, ἐνισχύεται ἡ ἐλπίς μας, κραταιοῦται ἡ γενναιοψυχία μας. Καί ὁ θάνατος προσφιλῶν προσώπων, ὁ συντριβὼν τὰς καρδίας μας, ὁ σπαράσσων τὰς ψυχάς μας, γίνεται ὅμως πρόξενος σκέψεων εὐσεβῶν, ὑπόθεσις φιλοσοφίας περὶ τῶν μελλόντων ἀγαθῶν, ἀφορμὴ μετανοίας, καὶ ἐπιστροφῆς εἰς τὴν ὁδὸν τῆς ἀρετῆς.

Συμβαίνει πολλάκις ὥστε ψυχὰι ἀδύνατοι καὶ εὐόλισθοι, εὐσεβεῖς ἄλλως τε καὶ ἐνάρετοι, εἰς τὴν πλημμύραν τοῦ πλοῦτου, εἰς τὴν ἀκμὴν τῆς δόξης εἰς τὴν σφοδρότητα τῆς χαρᾶς, νὰ χαλαρώνωνται καὶ παραλύωσι περιερχόμενοι εἰς νάρκην καὶ λήθαργον, λησμονοῦσαι τὸν Θεόν, καὶ ἀθετοῦσαι τὰς ἐντολάς αὐτοῦ. Καὶ ὁ Θεὸς ἐν τῇ ἀπειρῶ εὐσπλαχνίᾳ του, ἐν τῇ ἀκρα ἀγάπῃ του, ἐν τῇ πατρικῇ προνοίᾳ του στέλλει εἰς τὰς ψυχὰς αὐτάς, τὴν θλίψιν διὰ νὰ μὴ ὀλισθήσωσι, τὴν ὀδύνην, διὰ νὰ μὴ πέσωσι, τὴν ἀσθένειαν, διὰ νὰ μὴ παρασυρθῶσιν.

Εἶναι τοῦτο κακόν ; Εἶναι τοῦτον δυστύχημα ;

Ἡ δυστυχία εἶναι τῆς ἀρετῆς χωνευτήριον, ἂν δὲν ἐπιτρέπη εἰς ταύτην ὁ Θεὸς νὰ ἐπισκέπτηται τοὺς ἀγαθοὺς, πράττει τοῦτο, ἵνα ἔτι μᾶλλον ἀναδείξῃ αὐτούς, καὶ ἠθικῶς τελειοποιήσῃ.

Ἀφίνων ὁ Θεὸς τὸν δίκαιον νὰ προσβάλληται ὑπὸ τῆς δυστυχίας, προσφέρεται πρὸς αὐτὸν μετ' ἀγάπης πατρικῆς. «Ἐὰν ὑπομένητε τὴν παιδείαν λέγει ὁ Ἀπόστ. Παῦλος, ὁ Θεὸς φέρεται πρὸς ἑσᾶς ὡς πρὸς υἱούς, διότι τίς υἱὸς εἶναι τὸν ὁποῖον δὲν παιδεύει ὁ πατήρ ; ἐὰν ὅμως εἴσθε χωρὶς παιδείαν ἄρα εἴσθε νόθοι καὶ οὐχὶ υἱοί».

Ὁ Θεὸς ἀφίνων εἰς δοκιμασίας τὸν δίκαιον, ὡς γράφει πολὺ ὀρθῶς εἰς φιλόσοφος, προσπαθεῖ, νὰ τὸν κάμῃ ὅμοιον του. Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον τὸν δοκιμάζει, τὸν ἐνισχύει, τὸν παρασκευάζει δι' αὐτό. Διὰ τὸν δίκαιον δυστυχία δὲν ὑπάρχει. Δι' αὐτὸν ἡ δυστυχία εἶναι καλὸν καὶ ὠφέλιμον. Ἡ ἀρετὴ μαραινεται, ὅταν δὲν ἔχει κατὰ τινος νὰ παλαίσῃ. Ἡμεῖς ἐκκλητητόμεθα καὶ ἀποροῦμεν συνήθως, διότι ὁ Θεός, ὑπεραγαπῶν τοὺς ἐναρέτους, ἐξεγείρη κατ' αὐτῶν τύχην ἀντίξοον.

Διὰ τοῦτο λοιπὸν πολλάκις οἱ εὐσεβεῖς ὑφίστανται τὰς θλίψεις τοῦ βίου, διὰ νὰ αὐξήσωσι τὴν πίστιν των, νὰ κρατῶσι τὴν ὑπομονὴν των, καὶ ἐνισχύσωσι τὴν ἀρετὴν των, καὶ οὕτως ἀξιωθῶσιν ἀφαντάστου ἐν τῷ μέλλοντι εὐδαιμονίας.

Ἄλλὰ μόνον θλίψεις ἄραγε οἱ δίκαιοι δοκιμάζουσιν ἐν τῷ βίῳ; μόνον στενοχωρίας ὑφίστανται; Ἡ γαλήνη ἦν δοκιμάζουσιν ἐν τῇ ἀσκήσει τῆς ἀρετῆς, ἡ χαρὰ, ἦν αἰσθάνονται ἐν τῇ ἐφαρμογῇ τοῦ ἠθικοῦ νόμου, ἡ ἀγαλλίασις, ἡ καταπλημμυροῦσα τὴν ψυχὴν των ἐκ τῆς περιποιήσεως τῶν ἀσθενῶν, τῆς ἐλεημοσύνης πρὸς τοὺς πτωχοὺς, τῆς σωτηρίας πρὸς τοὺς κινδυνεύοντας, τὴν παραμυθίαν τῶν τεθλιμμένων, ἡ ἀκμὴ καὶ τὸ θάλλος τὸ ὁποῖον ἐπιδεικνύουσι κατὰ τὸ γῆρας των, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ ὀδυνηρὸν καὶ ἄθλιον γῆρας τῶν ἁμαρτωλῶν, καὶ ἀπαλλαγὴ ἀπὸ πάντων τῶν νοσημάτων τὰ ὁποῖα μαστίζουσι τοὺς δούλους τῆς σαρκός, καὶ τοὺς λάτραι τῆς ἡδονῆς.

Μόνον λοιπὸν ὁ εὐσεβὴς καὶ δίκαιος ἀπολάυει ἐν τῷ κόσμῳ τὴν ἀληθινὴν χαρὰν, καὶ πραγματικὴν εὐδαιμονίαν. Διότι πληττόμενος πολλάκις ἀπὸ τὰς θυέλλας τῆς ζωῆς χαίρει. Πιεζόμενος ἀπὸ τὰς τρικυμίας τοῦ βίου μειδιᾷ. Ἀληθῶς ὁ τοιοῦτος εἶναι κάτοχος τῆς ἐν Κυρίῳ χαρᾶς, τὴν ὁποῖαν συνιστᾷ ὁ μέγας τῶν ἔθνῶν Ἀπόστολος Παῦλος (Φιλ Δ.).

Δὲν τιμωροῦνται πάντες οἱ ἀσεβεῖς ἐνταῦθα, ἀλλ' ἀναβάλλεται ἡ τιμωρία αὐτῶν, ἵνα οὕτως ἀποδειχθῇ ἡ ὑπαρξὶς μελλούσης ζωῆς καὶ ἀνταποδόσεως. Ὁ Θεὸς εἶναι πανάγαθος, ἀλλὰ καὶ δίκαιος. Πῶς εἶναι δυνατόν λοιπὸν νὰ μὴ ὑπάρχη ἄλλη ζωὴ ὑπερκόσμιος ἢ ἢ νὰ παταχθῇ ἡ κακία καὶ νὰ βραβευθῇ ἡ ἀρετή; Ἄν ἐτιμωροῦντο ὅλοι οἱ ἀσεβεῖς ἐνταῦθα ἠθέλομεν λέγει ὅτι ἐδῶ τιμωρεῖται τὸ κακόν, ἄρα δὲν ὑπάρχει μέλλουσα ζωὴ καὶ κρίσις. Δὲν τιμωρεῖται πολλάκις ὁ ἀσεβὴς, εὐημερῆ ὁ δόλιος καὶ ὁ κλέπτης. Μὴν ἀνυσηχεῖτε ἕνεκα τούτου, μὴ ταράττεσθε μὴ σκανδαλίζεσθε. Ὑπάρχει μέλλουσα ζωὴ, ἐν ἣ ἡ θὰ λειτουργήσῃ ἀφεύκτως ἡ Θεία Δικαιοσύνη καὶ ὁ πέλεκυς αὐτῆς βαρὺς καὶ ἀμείλικτος θέλει καταπέσει ἐπὶ τὰς κεφαλὰς τῶν ἀσεβῶν.

Ἡ εὐτυχία τὴν ὁποῖαν πολλάκις παρατηροῦμεν εἰς τοὺς ἀσεβεῖς καὶ ἡ ὁποῖα τόσον σκανδαλίζει τὰς ἀσθενεῖς καὶ ἀκαταρτίστους ψυχὰς, δὲν εἶναι ἀληθὴς καὶ πραγματικὴ, εἶναι εὐδαιμο-

νία ἐπίπλαστος φαινομενική καὶ ἀπατηλή. Ἡ ἀληθὴς εὐτυχία, ὡς διδάσκει ἡ θρησκεία καὶ βεβαιοὶ ἡ ἱστορία καὶ ἡ καθημερινὴ πείρα, δὲν κεῖται εἰς τὸν πλοῦτον, εἰς τὴν δόξαν καὶ εἰς τὰς σαρκικὰς ἀπολαύσεις καὶ κοσμικὰς τοιαύτας, ἀλλ' εἰς τὴν γαλήνην τῆς ψυχῆς καὶ εἰς τὴν ἡσυχίαν τῆς συνηδείσεως.

Ἄλλὰ πῶς εἶναι δυνατόν ὁ ἄπιστος, ὁ ἀσεβὴς, ὁ φαῦλος, ὁ ἐγκληματίας ἡσυχίαν καὶ ἀνάπαυσιν νὰ εὔρη; Ἐν μέσῳ τοῦ πλούτου καὶ τῆς τρυφῆς, ἡ ἐντὸς αὐτοῦ, φωνὴ τοῦ Θεοῦ, ἡ φωνὴ τῆς συνειδήσεως, δεινῶς ἐλέγχουσα αὐτόν, τῷ προξενῆι θλίψιν καὶ ὀδύνην ἀφόρητον πολλάκις καὶ ἐκσπῶσαν εἰς βαθὺν στεναγμόν. Ἄλλὰ καὶ ἂν ὑποτεθῆ, ὅτι εἶναι ἀναίσθητος καὶ κωφὸς εἰς τὰς φωνὰς τῆς συνειδήσεως, ποία θὰ εἶναι ἡ θέσις του ἐν καιρῷ θλίψεων καὶ πένθους;

Ὁ πλοῦτος τὸν ὁποῖον τοσοῦτον περιπτύσσεται, ἀφίνει ἄνευ παρηγορίας. Αἱ διασκεδάσεις, δι' ὧν ζητεῖ νὰπραῦνη τὴν θλίψιν του καὶ νὰ μετριάσῃ τὸ ἄλγος του, προσδίδουσιν εἰς αὐτόν περισσοτέραν ἀπογοήτευσιν καὶ πικρίαν.

Εὐτυχοῦσιν οἱ πονηροὶ πολλάκις, τοῦτο εἶναι ἀληθές, καίτοι ὡς προεῖπομεν δὲν εἶναι ἀληθὴς καὶ πραγματικὴ εὐτυχία ἡ κατὰ κόσμον τοιαύτη. Ἄλλὰ μένουσιν ἄραγε μέχρι τέλους ἀτιμώρητοι; πόσοι ἐξ αὐτῶν διαπράξαντες παντὸς εἴδους ἐγκλήματα δὲν ἐφείλκυσαν τέλος ἐφ' ἑαυτοὺς τοὺς κεραυνοὺς τῆς θείας δικαιοσύνης; Ἀνοίξατε τὰς δέλτους τῆς ἱστορίας καὶ παρατηρήσατε. Ἰδοὺ ὁ πατροκτόνος Βέσσος: Οὐδεὶς τὸν εἶδεν, ὅτε κατεκρεοῦργησεν τὸν πατέρα του, παρὰ μόνον ὀλίγοι παρερχόμενοι χελιδόνες. Καὶ ὅμως, ὅτε ποτὲ προσεκλήθη εἰς γεῦμα ἐντὸς οἰκίας, εἰς τὴν ὄροφὴν τῆς ὁποίας ὑπῆρχε φωλεὰ χελιδόνων, ἔγινεν ἔξαλος, ἀνεπήδησε ἐκ τοῦ καθίσματος του, καὶ διὰ μιᾶς λόγχης ἀνέτρεψεν τὴν φωλεάν τῶν δυσμοίρων πτηνῶν. Καὶ ὅτε τὸν ἠρώτησαν οἱ ἄλλοι προσκεκλημένοι τὴν αἰτίαν, ἀπήντησε. «καὶ δὲν ἀκούετε πῶς αὐταὶ πρὸ πολλοῦ καταβοῶσι κατ' ἐμοῦ, ὅτι δῆθεν ἐγὼ ἐφόνευσά τὸν πατέρα μου;» Τὸ πρᾶγμα κατηγγέλθη εἰς τὴν δικαιοσύνην, καὶ ὁ ἕως τότε ἄγνωστος πατροκτόνος συνελήφθη καὶ ἐτιμωρήθη παρὰ τῆς δικαιοσύνης.

Καὶ ἕτερος πατροκτόνος ὁ Ἰβῆκος, καὶ οὕτως κατακρεοῦργησεν τὸν πατέρα του, καὶ κανεὶς δὲν τὸν εἶδεν, ἐκτὸς τῶν διε-

χομένων εκείνην τὴν στιγμήν «γερανῶν», ἀλλὰ ὅταν ὁ Ἰβήκος ἔβλεπεν τοὺς γερανοὺς ἐνόμιζεν ὅτι οὗτοι κράζουσιν πῶς ἐφόνευσεν τὸν πατέρα του. Μίαν ἡμέραν εὐρισκόμενος ἐπὶ ἐνὸς ἐξώστου, διήλθον οἱ γερανοί, καὶ μὴ ἀντιληφθεὶς ὅτι εἰς τὸν παρακείμενον ἐξώστην ἄλλης οἰκίας εὐρίσκοντο ἄνθρωποι ἄλλοι, ἤρχισεν νὰ φωνάζῃ ἐναντίον τῶν γερανῶν, ὅτι οὗτοι κράζουσιν ὅτι ἐφόνευσεν τὸν πατέρα του· ἀμέσως οἱ ἄνθρωποι εἰδοποίησαν τὰς ἀρχάς, καὶ ὁ Ἰβήκος συνελήφθη καὶ ἐτιμωρήθη διὰ τὴν πατροκτονίαν του, οἱ γερανοὶ τοῦ Ἰβήκου ἔκτοτε ὀνομάσθησαν.

Ἴδου ὁ Πausanias, ὅστις ἔλευθέραν τινὰ παρθένον τοῦ βυζαντίου Κλεονίχην καλουμένην ἠτίμασε καὶ ὑβρίσας ἀπέπεμψεν αὐτὴν ἀλλ' οὐδέποτε εὐρίσκειν ἡσυχίαν καὶ ἀνάπαυσιν μετὰ τὸ ἔγκλημα του. Διότι ἔβλεπε πολλάκις, εἰς τὸν ὕπνον του τὴν ἀδικηθεῖσαν καὶ ἀτιμασθεῖσαν κόρην ἐπισείουσιν κατ' αὐτοῦ τὸν δάκτυλον τῆς καὶ λέγουσαν πρὸς αὐτόν, «Πausanias με ἠτίμασας, καὶ μὲ ἐδίωξας ἐκ τοῦ οἴκου σου, μὲ ἔρριψας εἰς τὴν ὁδὸν τῆς ἀπωλείας, λοιπόν, προχώρει πλησιέστερον πρὸς τὴν θεῖαν δικαιοσύνην. Μέγα κακὸν πράττουσιν οἱ ἄνθρωποι διαφθείροντες ὄρφανὰς καὶ ἀδυνάτους παρθένας καὶ κατόπιν τὰς ὀδηγοῦσιν εἰς τοὺς οἴκους τῆς ἀνοχῆς».

Ἡ ζωὴ του ὑπῆρξε διαρκὲς μαρτύριον, μέχρις οὗ ἐλθὼν εἰς Λακεδαίμονα κακῶς τὸν βίον ἐτελεύτησεν.

Περὶ τοῦ αὐτοκράτορος τοῦ Βυζαντίου Κώνσταντος λέγεται ὅτι, ἀφοῦ προηγουμένως ἀπεμάκρυνε τὸν ἀδελφόν του Θεοδόσιον ἀπὸ τὸν θρόνον κείρας αὐτὸν διάκονον ἀκολούθως τὸν ἐφόνευσεν. Ἄλλ' ὠχρὸν τὸ φάσμα τοῦ ἀδελφοῦ, ἐνδεδυμένον τὴν ἱερατικὴν στολὴν καὶ κρατοῦν εἰς χείρας ποτήριον πλήρες αἵματος ἐνεφανίζετο τὰς νύκτας εἰς τὸν ἀδελφοκτόνον, προτεῖνον δὲ τὸ φρικτὸν ποτήριον ἔλεγεν· ἀδελφέ μου, ἐδίψασας τὸ αἷμα μου πίε! ἀδελφέ πίε! οὕτως ἄθλιος ὑπῆρξε τοῦ Κώνσταντος ὁ βίος μέχρις οὗ μεταβὰς εἰς Ἰταλίαν ἐτελεύτησεν.

Κατόπιν πάντων τῶν ἀνωτέρω δὲν πιστεύω νὰ ὑπάρχει κανεὶς ἀμφισβητῶν τὴν ἀλήθειαν, ὅτι ὁ ἀσεβὴς εἶναι ὅλως ξένος πρὸς τὴν ἀληθῆ χαρὰν καὶ τὴν πραγματικὴν εὐτυχίαν. Τοῦναντίον δὲ ὁ εὐσεβὴς καὶ ἐνάργετος εἶναι κάτοχος τῆς ἀληθινῆς χαρᾶς καὶ εὐτυχίας. Πάσχει, ἐνίοτε στενοχωρεῖται, ὑποφέρει,

ΜΟΝΑΧΟΛΟΓΙΑ

Ὡς τυγχάνει γνωστόν, ὁ μοναχικὸς βίος ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ἤρξατο ἐμφανιζόμενος ἀπὸ τῶν ἀρχῶν τοῦ γ' αἰῶνος, ἀρχικῶς μὲν ὑπὸ μορφὴν τῶν ἐρημιτῶν ἢ ἀναχωρητῶν, εἶτα δέ, ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τοῦ Παχωμίου (348) καὶ κυρίως τοῦ Μεγάλου Βασιλείου, ὑπὸ κοινοβιακὴν τοιαύτην, καθ' ἣν ἅπαντες οἱ Μοναχοὶ Μονῆς τινος διατελοῦσιν ὑπὸ ἓνα ἀρχηγὸν Ἀββὰν ἢ Ἀρχιμανδρίτην ἢ ἡγούμενον καλούμενον, διέπονται δὲ ὑπὸ κοινῶν διατάξεων, αἵτινες συνετάγησαν ὑπὸ τοῦ Μεγάλου Βασιλείου.

Τὰ αἴτια τῆς ἐμφανίσεως τοῦ Μοναχισμοῦ, ὅστις ἀπέβη εἰς τῶν σπουδαιότερων παραγόντων τῆς Ἐκκλησίας καὶ Βυζαν-

ταλαιπωρεῖται, ἀλλὰ διατηρεῖ ἀκμαῖον τὸ θάρρος του, ζωηρὰν τὴν ἐλπίδα του, ἀμείωτον καὶ ἀκατάβλητον τὴν γενναιοψυχίαν του, ἀψηφεῖ τοῦ βίου τὰς ἐναντιότητας, ἀποβλέπων μετὰ χαρᾶς εἰς τὸν οὐρανόν, τὴν ἀληθῆ ταύτην πατριδα του.

Ἄς μὴ σᾶς σκανδαλίζει ἀγαπητοί μου ἡ δῆθεν εὐτυχία τῶν ἀσεβῶν. Βλέπετε τὸν ἄδικον, τὸν πλεονέκτην, τὸν κακοῦρ-
βον πλουτοῦντα, τρυφῶντα, διασκεδάζοντα ; μὴ τὸν ζηλεύσετε, εἶναι δυστυχῆς. Μὴ τὸν μακαρίσητε, εἶναι ἀξιοθρόνητος. Χύσα-
τε δάκρυα διὰ τὴν ἀναισθησίαν του, στενάξατε διὰ τὴν πώρω-
σίν του, κλαύσατε διὰ τὴν ἐπιφυλασσομένην εἰς αὐτὸν ἀτελεῦτη-
τον τιμωρίαν.

Οὐδὲν εὐτυχέστερον τοῦ ἀληθοῦς καὶ ἐναρέτου Χριστιανοῦ. Οὐδὲν δυστυχέστερον τοῦ ἀσεβοῦς καὶ ἁμαρτωλοῦ. Διὰ τὸν πρῶτον ὁ Οὐρανὸς καὶ ὁ Παράδεισος, διὰ τὸν δεύτερον ὁ Ἄδης καὶ ἡ κόλασις. Δι' ἐκεῖνον γαλήνη μειδίαμα καὶ φαιδρότης, διὰ τοῦτον τὸν ἀσεβῆ, στεναγμοὶ δάκρυα καὶ ὀδύνη.

Ἄρχιμ. ΣΕΡΑΦΕΙΜ

Καθηγ. Ἱ. Μ. Ἁγ. Παύλου

τινῆς Αὐτοκρατορίας, τυγχάνουσι τελείως διάφορα τῶν αἰτίων τῆς γενέσεως τῶν μοναχικῶν κοινοτήτων, αἵτινες ἐμφανίζονται ἐν τῷ Ἰουδαϊσμῷ, Βουδισμῷ καὶ Ἐθνισμῷ. Ἐνῶ ἐν τῷ Ἰουδαϊσμῷ οἱ Ἑσσαῖοι ἀπέροχονται τῶν ἐγκοσμίων ἐξ ἐπιδράσεως ἐν ταῖς ἀσκητικαῖς τάσεσι τῶν Ἰουδαίων νεοπλατωνικῶν ἰδεῶν (ἀντίθεσις ὕλης καὶ πνεύματος), λόγῳ τοῦ ἐπικρατοῦντος ἐν τοῖς Ἑλληνικοῖς χρόνοις συγκρητισμοῦ, οἱ δὲ Μοναχοὶ τοῦ Βούδα πρὸς νέκρωσιν τοῦ συναισθήματος καθόλου καὶ ἐξ ἀγάπης πρὸς τὸν ἀπράγμονα βίον, ὃν θεσπίζει ὁ βουδισμὸς καὶ αἱ μοναχικαὶ κοινότητες τῶν Ἐθνικῶν (Πυθαγόρειοι-Ὀρφικοὶ) ἐκ τῶν δοξασιῶν ὅτι ἡ θέωσις «θεὸς ἄμβροτος» (Χρυσ. ἐπη 71) ἐπιτυγχάνεται διὰ τῆς ἀσκήσεως, ἀποχῆς ἐξ ὠρισμένων φαγητῶν καὶ καταπολεμήσεως τοῦ ἐχθροῦ τοῦ πνεύματος, τῆς ὕλης, τοῦ σώματος, οἱ χριστιανοὶ ἀσκηταὶ φεύγουσι τῶν ἐγκοσμίων, ἵνα ἀσκῆσωσι μείζονα ἠθικὸν βίον τοῦ ἐν ταῖς πόλεσι τοιοῦτου, ἔνθα, ὡς ἦτο ἐπόμενον, πολλοὶ ἦσαν αἱ πρὸς τὴν ἁμαρτίαν ἀφορμαί. Εἰς τοῦτο δὲ συνετέλεσαν οἱ διωγμοὶ ὁπότε «οὐδεὶς χρημάτων ἐφρόντιζε, οὐδεὶς γυναικός, οὐδεὶς παιδίων, οὐδεὶς οἰκίας, οὐδεὶς πατρίδος, μία πᾶσι ἦν σπουδὴ, τὴν ψυχὴν περισῶσαι ἑαυτῶν. Οἱ μὲν ἐν μνήμασι καὶ τάφοις, οἱ δὲ ἐν ἐρημίαις ἐκρύπτοντο» (Χρυσοστ. ΚΔ' ὁμιλ. πραξ.) καὶ ἡ μετὰ τοὺς διωγμοὺς παρατηρηθεῖσα διαφθορὰ ἐν ταῖς πόλεσι, τῶν ὁποίων τὸν βίον, τούτου ἕνεκα, ἀηδίαζον οἱ ὄπαδοὶ τοῦ Χριστοῦ (Σωζομ. I. 13). Ὁ μοναχικὸς βίος ὅθεν προέκυψεν οὐχὶ ἐκ διαλιστικῶν ἀντιλήψεων καὶ ἀποστροφῆς πρὸς «τὸ θεότευκτον ὄργανον τοῦ πνεύματος» (Ἀνδρουτσοῦ Δογματικὴ σελ. 130) δηλ. τὸ σῶμα, ἀλλὰ «ἐκ τῶν ἀρχικῶν ἠθικῶν τάσεων τοῦ χριστιανισμοῦ καὶ ἐκ τῆς καταστάσεως, ἐν τῇ ὁποίᾳ εὐρέθη οὗτος ἀπὸ τοῦ Μ. Κωνσταντίνου» «Στεφανίδου Ἐκκλ. ἱστορία σελ. 139).

Ὁ μοναχικὸς βίος, ἡ θεία φιλοσοφία, βίος ἀγγελικὸς καὶ ἀποστολικὸς, ὡς ἀπεκαλεῖτο ὑπὸ ἐπιφανῶν τῆς Ἐκκλησίας ἀνδρῶν, προσήνεγκεν ἀνεκτιμήτους ὑπηρεσίας τῇ Ἐκκλησίᾳ καὶ γενικώτερον τῷ κόσμῳ, διότι διὰ τοῦ ἀνωτέρου ἠθικοῦ βίου καὶ τῶν ἔργων τῆς ἀγάπης τῶν μοναχῶν, ἐπέδρα εὐεργετικώτατα εἰς τὴν κοινωνίαν καὶ προσεῖλκε εἰς τὸν Χριστὸν πολλοὺς Ἐθνικοὺς· ἐπὶ πλέον δὲ τὰ Μοναστήρια κατέστησαν «οὐ μόνον

καταφύγια τῶν καταδυναστευομένων, ἀλλ' ἅμα καὶ φροντιστήρια τῶν μελλόντων ἐπισκόπων» (Βαφείδου Ἑκκλ. Ἱστορ. Α' σελ. 280). Ἐν ταῖς Ἱεραῖς Μοναῖς ἐκαλλιεργεῖτο ἡ θύραθεν καὶ ἔσω παιδεία καὶ παρεσκευάζοντο οὐ μόνον τὰ ἀνώτερα τῆς Ἐκκλησίας στελέχη, ἀλλὰ καὶ οἱ πεπνυμένοι Ἱεραπόστολοι, οἱ ἐκχριστιανίσαντες καὶ ἐξελληνίσαντες τὸ ἐν τῇ Βυζ. Αὐτοκρατορίᾳ καὶ περὶ αὐτὴν ὑπάρχον μωσαϊκὸν ποικιλονύμων βαρβαρικῶν φυλῶν. «Εἰς τὸν ἐκχριστιανισμὸν τῶν Σλαύων συνετέλεσεν ἡ ἴδρυσις μοναστηρίων» (Στεφανίδου Ἑκκλ. Ἱστορ. σελ. 336). Ἐν αὐταῖς διετηρήθη ἀναλλοίωτον τὸ ὀρθόδοξον χριστιανικὸν πνεῦμα, ὅταν ἐτάρασσον τὴν Ἐκκλησίαν αἱ αἰρέσεις καὶ δὴ ὅταν, διὰ πολιτικὴν σκοπιμότητα, ἔνιοι τῶν αὐτοκρατόρων εὐνοϊκῶς διετίθεντο ἔναντι τῶν αἰρεσιαρχῶν καὶ δι' αὐτῶν ἐπεβλήθη αὕτη. Ἡ κατίσχυσις τοῦ δόγματος τῆς τιμητικῆς προσκυνήσεως τῶν ἱερῶν εἰκόνων εἶναι ἐν πολλοῖς ἔργον τοῦ μοναχισμοῦ, τῶν περιφήμων σπουδαιῶν μοναχῶν, τῶν Μοναχῶν Ἱ. Μονῆς Ἀγ. Σάββα, Ἰωάν. Δαμασκηνοῦ κλπ. ὡς καὶ ἡ καταπολέμησις τοῦ μονοφυσιτισμοῦ. «Ἐν Παλαιστίνῃ ἐπεκράτησεν ἡ ὀρθοδοξία, εἰς τοῦτο δὲ συνετέλεσαν οἱ ἀρχηγοὶ τοῦ μοναχικοῦ βίου τῆς χώρας ἐκείνης» (Στεφανίδου Ἑκκλ. Ἱστορ. σελ. 206). Ἐν ταῖς Μοναῖς εὔρισκον ἄσυλον, παρηγορίαν καὶ ἐνίσχυσιν καὶ οἱ ἀπόκληροι τῆς ζωῆς καὶ νοσοῦντες, ἀφοῦ δὲν ὑπῆρχε κρατικῶς ὀργανωμένη νοσοκομειακὴ περίθαλψις καὶ κοινωνικὴ πρόνοια. Παρ' ἐκάστῳ Μοναστηρίῳ ὑπῆρχεν ἀπαραιτήτως νοσοκομεῖον πρὸς περίθαλψιν τῶν ἀσθενῶν, ἐν τῷ προσώπῳ τῶν ὁποίων οἱ μοναχοὶ ἔβλεπον τὸν Κύριον, συνωδὰ τοῖς λόγοις αὐτοῦ (Ματθ. κε' 36). Τὸ νοσοκομεῖον τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Μονῆς τοῦ Παντοκράτορος περιεῖχε 50 κλῖνας καὶ διηρεῖτο εἰς 5 τμήματα. Τὸ νοσοκομεῖον τοῦτο, κατὰ τὸν καθηγητὴν τῆς ἰατρικῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν κ. Ἀ. Κούζη, «ἡμιλλᾶτο ὡς πρὸς τὸ μέγεθος καὶ τὴν ὀργάνωσιν πρὸς τὰ καλλίτερα σημερινὰ νοσοκομεῖα» (Α. Κούζη Ἀρχαῖα Ἱατρικῆς καὶ βιολογίας ἔτ. 1920 σελ. 44-51). Εἰς τὰ Μοναστήρια οἱ νέοι ἐδιδάσκοντο καὶ ἐξεπαιδεύοντο γραμματικῶς καὶ κρητικῶς ἠθικῶς. Ὁ θεῖος Χρυσόστομος παραινεῖ νὰ μένωσιν οἱ νέοι ὅσον τὸ δυνατόν περισσότερον χρόνον «καὶ ἂν δέκα καὶ

ἂν εἴκοσι ἔτη εἶναι ἀνάγκη νὰ τρέφονται αὐτοὶ εἰς μοναστήριον, ἄς μὴ θορυβώμεθα, μηδὲ νὰ λυπώμεθα» (εἰς πιστὸν πατέρα μετὰφρασις Γαλανοῦ σελ. 174), ἵνα καταρτισθῶσι τελείως ἐν Χριστῷ. Ἦτοι τὰ μοναστήρια ἦσαν, ὡς θὰ ἐλέγομεν σήμερον, Κατηχητικὰ σχολεῖα.

Ὅταν δὲ κατέκλυσε τὴν Αὐτοκρατορίαν καὶ χριστιανικὴν Ἀνατολὴν ἡ πλήμμυρα τοῦ Ἰσλαμισμού, εἰς τὰς Ἐθνικὰς ταύτας νησίδας, τὰς Μονάς, διετηρήθησαν καὶ ἐκαλλιεργήθησαν οἱ προγονικοὶ θησαυροὶ τῆς θύραθεν καὶ ἔσω σοφίας καὶ τὰ ζώπυρα τοῦ Ἔθνους, δι' ὧν θὰ ἐδημιουργεῖτο ἐν καιρῷ ἡ ἐθνικὴ ἀνεξαρτησία. Ἐὰν εἰς τοὺς Βενεδικτινοὺς Μοναχοὺς, ὡς ὀρθῶς ἐλέχθη, ὠφελεῖ ἡ Δύσις, ὅ,τι ἐσώθη ἐκ τοῦ ἀρχαίου πολιτισμοῦ κατὰ τὸν κατακλισμὸν τῆς μεταναστεύσεως τῶν Ἐθνῶν, τοῦτο ἰσχύει, κατὰ μείζονα λόγον διὰ τοὺς μοναχοὺς τῆς Ἀνατολῆς.

Τὰ ὀλίγα ταῦτα, ἵνα μὴ κατάχρησιν ποιούμεθα τῶν στηλῶν τοῦ ἀγαπητοῦ Ἀγίου Παύλου, ἀρκοῦσιν, ἵνα καταδείξωσι καὶ φανερώσωσιν ἡλίου φαινότερον, πῶς ἐνόησαν τὸν προορισμὸν καὶ ἀποστολὴν αὐτῶν οἱ μοναχοὶ τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας καὶ τὴν μεγάλην σπουδαιότητα τοῦ μοναχικοῦ θεσμοῦ, ὅστις ἤδη, δυστυχῶς, τυγχάνει παρημελημένος, ἐπὶ μεγάλῃ ἐθνικῇ, θρησκευτικῇ, ἠθικῇ καὶ κοινωνικῇ ἡμῶν ζημίᾳ.

Οἱ ἥρωες τῆς πίστεως καὶ αὐταπαρνήσεως μοναχοὶ τῆς Ἀνατολῆς, ἀργότερον δὲ καὶ τῆς Δύσεως, ἐφρόνουν, ὀρθῶς, ὅτι ἡ σωτηρία ἑαυτῶν συνίστατο καὶ ἡ ἀποστολὴ ἐξεπληροῦτο, οὐχὶ διὰ τῆς τελέσεως **μόνον** προσευχῶν καὶ ἱερῶν ἀκολουθιῶν, ἀλλὰ καὶ διὰ τῆς ἐξασκήσεως τῶν ἔργων τῆς ἀγάπης πρὸς ὠφέλειαν, ἰδίᾳ πνευματικῇ, τοῦ πλησίον, ἄνευ τῆς ὁποίας ἀγάπης (Ματθ. ΚΕ. 45-46, Α' Κορ. ΙΓ. 4) ἀδύνατος ἡ σωτηρία.

Ὁ θερμὸς τοῦ μοναχικοῦ βίου θιασώτης, Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος, λέγει ὅτι καὶ ἡ παρθενία, ἡ βασικὴ αὕτη ἀρετὴ τῶν μοναχῶν, οὐδὲ ὅπως ὠφελεῖ «εἰ ἐτέρῳ μὴ γέγονε χρῆσιμος» (ὁμιλ. κ' § δ. Πράξ.) Ὁ ἰδρυτὴς τοῦ μοναχισμοῦ Μ. Ἀντώνιος, ὅστις ἔζησεν ἐν πλήρει μονῶσει ἐπὶ εἰκοσαετίαν καὶ ἔλεγε «δεῖ, ὥσπερ τὸν ἰχθὺν εἰς τὴν θάλασσαν, οὕτω ἡμᾶς τοὺς ἀσκητὰς εἰς τὸ ὄρος ἐπέιγεσθαι, μήποτε ἐμβραδύνοντες ἐπιλαθώμεθα τῶν ἔνδον» (51ος κεφ. 85), ἐπανειλημμένως κατήλθεν εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν

κατὰ τὸν ἐπὶ Μαξιμίνου διωγμὸν, ἵνα ἐνισχύσῃ τοὺς μάρτυρας καί, κατὰ τὸ γῆρας αὐτοῦ, πρὸς καταπολέμησιν τοῦ Ἀρειανισμοῦ, διότι ὡς ἐδίδασκεν «ἐκ τοῦ πλησίον ἐστὶν ἡ ζωὴ καὶ ὁ θάνατος» (ἀποφθ.) καὶ ἔπρεπε ν' ἀποβῆ ὠφέλιμος τοῖς χριστιανοῖς εἰς τὴν μεγάλην ταύτην δοκιμασίαν.

Τούτου ἔνεκα φρονοῦμεν ὅτι καὶ ἡ γνώμη λογίου Ἀγιορείτου, ἡ δημοσιευθεῖσα ἐν τῷ «Ἁγίῳ Παύλῳ» (τεύχος 20-21) ὅτι τὸν μοναχισμόν τῆς ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας διακρίνει ὁ θερησκευτικὸς ἐγωκεντρισμὸς καὶ ὅτι «ὄχι ἡ τοῦ πλησίον ὠφέλεια συνίστα λόγον σωτηρίας, ἀλλ' ἡ ἐκάστου ἐσωτερικὴ κάθαρσις» δὲν εὐσταθεῖ ὡς ἀναιρουμένη ὑπὸ τῆς ἱστορίας τοῦ μοναχισμοῦ καὶ ἀντικειμένη εἰς τὴν διδασκαλίαν τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, ὅτι ἡ δικαίωσις, σωτηρία ἐπέρχεται «διὰ τῆς πίστεως τῆς δι' ἀγάπης ἐνεργουμένης» (Δογματικὴ Ὁρθόδ. Ἐκκλησίας ὑπὸ Χ. Ἀνδρούτσου σελ. 242). Ὁ ἐγωϊσμός, ἔστω καὶ ἡ καλὴ αὐτοῦ ὄψις, ἦτοι ἡ σωτηρία μόνον ἑαυτοῦ, ὡς ἔλλειψις ἀγάπης καὶ ὡς ἀντικείμενος εἰς τὸ ἀποστολικὸν «μὴ τὰ ἑαυτὸν ἕκαστος σκοπεῖτε, ἀλλὰ καὶ τὰ ἑτέρου» (Φιλ. β. 4) τυγχάνει κατακριτέος χριστιανικῶς. Τὰ μεμονωμένα παραδείγματα τῶν στυλιτῶν καὶ νηπτικῶν, οἵτινες καὶ αὐτοὶ ὠφέλησαν διὰ τοῦ πλήρους αὐταπαρνήσεως βίου αὐτῶν, τοὺς προστρέχοντας νὰ ἴδωσι τούτους πιστοὺς διὰ τοῦ παραδείγματος καὶ διὰ συγγραμμάτων, δὲν ἀναιροῦσιν ἀλλ' ἐνισχύουσι τὰ ἀνωτέρω, ἀφοῦ «οὐδὲν γὰρ οὕτως ἐστὶ τῷ Θεῷ φίλον, ὡς τὸ κοινωφελῶς ζῆν» (Χρυσοστ. ὁμιλ. ΟΗ' Ματθ.).

Καὶ ἤδη ὁ λόγος διὰ τὸ Ἅγιον Ὅρος. Τὸ Ἁγιώνυμον Ὅρος κατὰ τοὺς μέσους τοῦ Ἑλληνισμοῦ χρόνους καὶ τὴν Τουρκοκρατίαν, ἐξεπλήρωσε τὸν προορισμὸν του, τὴν δὲ ἱεράν αὐτοῦ ἀποστολὴν ἔφερεν εἰς αἴσιον πέρας, διότι ἐξ αὐτοῦ προῆλθον, ἢ παρ' αὐτοῦ ἐνεπνέοντο, οἱ μεγάλοι ἱεραπόστολοι, συνάμα δὲ καὶ Ἐθναπόστολοι, καὶ κοινωνικοὶ ἀναμορφωταί, ὡς Μάξιμος ὁ Ἕλλην ὁ ἀναγεννήσας πνευματικῶς τοὺς Ῥώσους, Κοσμάς ὁ Αἰτωλὸς ὁ ματαιώσας τὸν ἐξισλαμισμόν τῆς Ἡπείρου, ὁ μέχρι σήμερον ὠφελῶν διὰ τῶν σοφῶν αὐτοῦ συγγραφῶν Νικόδημος ὁ Ἀγιορείτης, Νήφων ὁ Πατριάρχης ὁ χριστιανικώτατα καὶ ἐθνικώτατα ἐν Ῥουμανίᾳ ἐργασθεὶς καὶ ἐν τῇ Ἰ. Μονῇ τοῦ Ἀγ. Διονυσίου ἐν κυρίῳ ἀναπαυθεὶς, Νήφων ὁ ὅσιος καὶ πολλοὶ

ἄλλοι. Οἱ Ἄγιορεῖται ἐπὶ πλεον διεφύλαξαν ζηλοτύπως διὰ μέσου δέκα αἰώνων καὶ παρέδωκαν εἰς τὴν νῦν γενεὰν σώαν καὶ ἀναλλοίωτον τὴν Βυζαντινὴν παράδοσιν καὶ τὰ ἱερά ταύτης κειμήλια. Ἐθνικὴ εὐγνωμοσύνη ἀνήκει αὐτοῖς.

Ἦδη τῶν Ἐθνικῶν καὶ κοινωνικῶν συνθηκῶν μεταβληθεισῶν, δέον νὰ γίνῃ καὶ μεταβολὴ τοῦ συστήματος ἐργασίας καὶ οὕτω τὸ πολῦτιμον αὐτὸ Ἐθνικὸν καὶ Ἐκκλησιαστικὸν κεφάλαιον, οἱ Ἄγιορεῖται, νὰ ἀξιοποιηθῇ ἐπ' ὠφελείᾳ τῶν χριστιανῶν ἡμῶν καὶ συνετελέσῃ, ὡς οἱ ἀρχαῖοι Μοναχοὶ «εἰς τὸν καταρτισμὸν τῶν ἁγίων εἰς ἔργον διακονίας, εἰς οἰκοδομὴν τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ» (Ἐφεσ. δ. 12) «Διὰ τοῦτο λόγον ἡμῖν ἔδωκεν ὁ Θεὸς καὶ χεῖρας καὶ πόδας καὶ σώματος ἰσχὺν καὶ νοῦν καὶ σύνεσιν, ἵνα πᾶσι τούτοις καὶ εἰς τὴν ἡμῶν αὐτῶν σωτηρίαν καὶ εἰς τὴν τῶν πλησίων ὠφέλειαν χρησώμεθα· οὐδὲ γὰρ εἰς ὕμνον ὑμῖν ὁ λόγος καὶ εὐχαριστίας χρήσιμος μόνον, ἀλλὰ καὶ εἰς διδασκαλίαν λυσιτελῆς καὶ παραίνεσιν» (Χρυσ. ὁμιλ. οη. Μαθ.).

Τὸ τοιοῦτον θὰ προσδώσῃ νέαν ζωὴν, νέαν ἀκτινοβολίαν, νέαν δόξαν εἰς τὸ Ἅγιον Ὄρος, ἀλλὰ καὶ νέαν πνοὴν εἰς τὴν χριστιανικὴν ἡμῶν κοινωνίαν.

Τὸ τίνι τρόπῳ τοῦτο γεννήσεται, δὲν εἴμεθα ἀρμόδιοι νὰ ὑποδείξωμεν. Ἐπωφελεὺς θὰ ἦτο πρὸς τοῦτο νὰ μελετηθῶσιν ὅσα ὁ μεγάλως περὶ τοῦ Ἁγίου Ὄρους ἐνδιαφερόμενος, ἀοίδιμος Μητροπολίτης Κασσανδρείας Εἰρηναῖος, πρὸ 33 ἐτῶν ἔγραψε περὶ τοῦ ζητήματος τούτου ἐν τῷ Περιοδικῷ «Γρηγόριος Παλαμᾶς» ἔτους 1919 σελ. 728.

Κατὰ τὴν ταπεινὴν ἡμῶν γνώμην, εἰς τὴν θεάρεστον ταύτην προσπάθειαν βάσις καὶ προϋπόθεσις εἶναι ἡ κατάργησις τοῦ ἰδιορρυθμοῦ συστήματος, ἡ συντηρητικότης, ἣτις ἀποτελεῖ τὴν δύναμιν τῶν παναρχαίων θεσμῶν, οἷος ὁ Μοναχικός, ὁ πνευματικὸς ἐκάστου Ἄγιορείτου καταρτισμὸς καὶ ἡ συναίσθησις ὅτι, ὡς λέγει περίφημος σύγχρονος Ἐκκλησιαστικὸς συγγραφεὺς, «θὰ τιμωρηθῇ ὡς κακοποιὸς καθένας, ποὺ δὲν εἰργάσθῃ, διὰ νὰ γίνῃ ἀγαθοποιὸς» (Σ. Παπακώστα. Αἱ παραβολαὶ σελ. 382), ἀφοῦ ἡ σωτηρία προέρχεται «διὰ τῆς πίστεως τῆς δι' ἀγάπης ἐνεργουμένης».

ΙΩΑΝΝΗΣ Ο ΒΑΠΤΙΣΤΗΣ

Κάποια φωνή στὴν Ἔρημο, φωνὴ ὡσὰν βροντὴ,
καὶ ἀστραπὲς ἐσπάθισαν πέρα τὸν Ἰορδάνη,
ἁγίου ἀνδρὸς ἀγριωπὴ ἐφάνηκε μορφὴ,
κι' ἀκούστηκαν οἱ ἔλεγχοι, φριχτοὶ τοῦ Ἰωάννη.

—οο—

Βουλὴ Θεοῦ τὸν ἔταξε, ποτὲ μὴ μολυνθῆ,
ἔκει στὶς Βηθαβαρᾶ τὴν ἄγρια μέσα φύσι,
ἐσταύρωσε χωρὶς σταυρὸ καὶ σάρκα καὶ ψυχὴ,
σὰν ἄγγελος, λές, ἄφτερος στὴ γῆ πὼς ἔχει ζήσει.

—οο—

Τέλειος ἄνδρας, Ἀσκητὴς μὲ βλέμμα φωτισμένο,
ψηλός, χλωμός, μ' ἀνάκατα ἐβένινα μαλλιά,
τ' ἄσπιλο σῶμα σὲ προβιὰ καμήλας τυλιγμένο,
ποῦ τῆς Ἀγάπης τῶκαψε ἡ αὔλη φωτιά.

—οο—

Τὸ κήρυγμά του τ' αὐστηρό, ποῦ σὲ μετάνοια
τοῦ Ἰσραήλ, τὴν ἄχαρι, καλοῦσε τὴ σπορά,
ἔγεινε ἄσμα στὰ βουνὰ κι' ὑψώθη στὰ οὐράνια
κι' ὁ Ἰορδάνης φλοίσβησε στὰ γαλανὰ νερά.

—οο—

Τὴν ὥρα ποῦ στῶν φίλων τὶς καρδιὰς ἔριχνε σπόρο
καὶ τὶς ἐλπίδες ὥργωνε τὶς Μεσσιανικὲς,
ἠλιόχαρος ἐπρόβαλλε ὁ Ἰησοῦς στὸ δρόμο,
νὰ ὁ Ἀμνός, ὁ Βαπτιστὴς, εἶπε στοὺς μαθητὲς,

—οο—

Ἦ χέρι, ποῦ ὑψώθηκε Θεὸς γιὰ νὰ βαπτίση,
ὦ μάτια, ποῦ καθρέφτισαν τὸ Πνεῦμα περιαιτέρι,
ὦ ἀκοές, π' ἀκούσανε Θεὸ νὰ μαρτυρήσῃ
τῆς τρίμορφης Θεότητος τ' ἀχώριστο τὸ ταῖρι.

—οο—

Ἄλλ' ἀφισ' ὁ Καλόγηρος τὸ Βιβλικὸ ποτάμι
καὶ Βασιληᾶ μοιχὸ τραβάει νὰ ἐλέγξῃ,
ἀλλ' ἡ Σαλώμη ὥπλισε τοῦ δήμιου τὴν παλάμη,
ποῦ ἔκανε τὸ φίλαγγο στὸ αἷμα του νὰ πλέξῃ.

—οο—

Μεῖζονα μέσα στοὺς θνητούς, τὸν εἶπε ὁ Χριστός,
γιατ' Ἀσκητὴς ἦτανε ἅγιος, Προδρόμος καὶ Προφήτης
καὶ Βαπτιστὴς καὶ Κήρυκας καὶ Μάρτυρας πιστὸς
καὶ στὶς Τριάδος, τώρα, τῆς Σεπτῆς στ' ἀριστερὰ μεσίτης.

ΑΓΙΟΡΕΙΤΗΣ

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

Ἐναδημοσιεύομεν τὸ κατωτέρω σημείωμα τὸ ὁποῖον τὴν ἕτην Μαΐου ἐδημοσιεύθη εἰς τὴν ἐν Θεσσαλονίκῃ ἐκδιδομένην καθημερινὴν ἑφημερίδα «ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ»

Ἐκ πολλοῦ ἐσκοπεύομεν νὰ γράψωμεν καὶ θὰ ἔπρεπε νὰ εἴχομεν γράψει διὰ τὴν τόσον ἐπαινετὴν προσπάθειαν τῶν μοναχῶν τοῦ Ἁγίου Ὄρους καὶ συγκεκριμένως τῆς μονῆς τοῦ Ἁγίου Παύλου, νὰ παράσχουν εἰς τοὺς μοναχοὺς πνευματικὴν ἀπασχόλησιν καὶ πνευματικὴν τροφήν ἀρμόζουσαν εἰς αὐτοὺς προπάντων, διὰ τῆς ἐκδόσεως διμήνου περιοδικοῦ. Τὸ περιοδικὸν τοῦτο, τὸ ὁποῖον διάγει ἤδη τὸ δεύτερον ἔτος, περιέχει ἱστορικὰ σημειώματα περὶ τοῦ Ἁγίου Ὄρους καὶ περὶ τοῦ ἐν αὐτῷ μοναχισμοῦ, ἐκκλησιαστικά, λειτουργικά, ἐποικοδομητικὰ ἄλλα σημειώματα καὶ χρονικά ἢ εἰδήσεις τοῦ Ἁγίου Ὄρους. Πόσον χρήσιμος εἶνε π.χ. ἡ σειρά τῶν ἀρθρῶν μὲ τὴν ἐπικεφαλίδαν : «Χρονογραφικὴ καὶ τοπογραφικὴ ἱστορία τοῦ Ἁγίου Ὄρους Ἁθῶ» διὰ τοὺς ἐκεῖ μοναχοὺς, δύναται νὰ ἐννοήσῃ ὁ καθείς, ἰδίως ὅμως ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος εἶχε τὸ εὐτύχημα νὰ ἐπισκεφθῆ ἔστω καὶ ἅπαξ τὸ Ἅγιον Ὄρος. Ἄλλα ἀρθρίδια ὅπως π.χ. «Κοινόβιον ἢ Ἰδιόρρυθμον», «Ἐκκλησία καὶ Μοναχισμὸς», Μοναχικὸν Ἰδεῶδες», «Νικόδημος ὁ Ἁγιορείτης», «Συνεργασία Πατριαρχείου, Πολιτείας καὶ Ἁγίου Ὄρους διὰ τὴν ἐν γένει ἀνασυγκρότησιν αὐτοῦ» καὶ ἄλλα δεικνύουν ἀμέσως εἰς τὸν ἀναγνώστην διὰ ποῖον προορίζεται τὸ περιοδικὸν τοῦτο. Δὲν ἔχει ἀξιώσεις ἐπιστημονικοῦ θεολογικοῦ περιοδικοῦ, οὔτε θὰ ἔπρεπε νὰ ἐπιδιώξῃ νὰ γίνῃ τοιοῦτο, οὔτε καὶ νὰ καταλήξῃ εἰς ἐπιστημονικὸν περιοδικὸν κατὰ τὴν γνώμην μας, ἀλλὰ νὰ παραμείνῃ ἐποικοδομητικὸν καὶ νὰ προστίξῃ νὰ παρέχῃ ὅσον τὸ δυνατόν ὕλην ἀρμόζουσαν εἰς τοὺς μοναχοὺς. Εἶνε πράγματι μία εὐγενὴς προσπάθεια, δυναμένη νὰ

ἔξελιχθῆ, ὥστε νὰ ἀποβῆ τὸ περιοδικὸν τοῦτο ἀπαραίτητον διὰ κά-
θε μοναχὸν Ἀγιορείτην καὶ μὴ.

Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ταύτῃ τονίζομεν ὅτι δὲν ἐπιτρέπεται νὰ
λησμονῶμεν ὅτι εἰς τὴν ἐποχὴν τῆς δουλείας, ὅταν ὁ λαὸς μας
καὶ ἀπὸ πνευματικῆς ἀπόψεως εἶχεν ἐγκαταληφθῆ εἰς τὴν τύχην
του, παρέμεινε τὸ Ἅγιον Ὄρος κέντρον πνευματικὸν τοῦ Ἑλ-
ληνισμοῦ, σὰν ἓνα νηοὶ μέσα εἰς τὴν πνευματικὴν ξηρασίαν τοῦ
τόπου μας, σὰν ἓνας ἀπρόσβλητος βράχος μέσα εἰς τὰ ρεύματα
τῆς ἱστορίας, τὰ ὁποῖα ὅλα τὰ παρασύρουν καὶ τὰ μεταβάλλουν.
Τὸ Ἅγιον Ὄρος συνέχισε τὴν βυζαντινὴν μας παράδοσιν, ἔστω
καὶ κάπως μονότροπα καὶ εἰς ὄλον αὐτὸ τὸ διάστημα τῆς ξηρα-
σίας ἔκρυβε στοργικὰ μέσα στὰ δάση καὶ τὰ θαμνώδη θαυμάσια
τοπία του τὴν ἰδέα τῆς ἀναγεννήσεως τοῦ Ἑθνους. Δὲν παρέ-
λειψε νὰ νουθετῆ καὶ νὰ παρηγορῆ μὲ τοὺς πνευματικούς του
Πατέρας, τοὺς ὁποίους ἐσκόρπιζεν ἐδῶ καὶ ἐκεῖ, ὅπου ὑπῆρχεν
Ἑλληνισμός, τὸ ὑπόδουλον Ἑθνος καὶ νὰ τονώγῃ τὸ ἔθνικόν
του αἶσθημα. Δὲν πρέπει ἀκόμη νὰ λησμονοῦμεν ἰδίως σήμερον
ὅτι τὸ Ἅγιον Ὄρος εἶνε ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἔπρεπε νὰ ἐνθυμίζῃ
εἰς ὅλα τὰ ὀρθόδοξα κράτη, τὴν χρεωστοῦν εἰς ἡμᾶς τοὺς Ἑλλη-
νας. Ὅποιος ἐπῆγε εἰς τὸ Ἅγιον Ὄρος καὶ εἶχε τὸν καιρὸν νὰ
ἀναπολήσῃ ἐκεῖ τὸν βυζαντινὸν μας πολιτισμὸν, θὰ ἠμπόρεσε
νὰ ἀναπαραστήσῃ σὲ μικρογραφίαν τὴν εἰκόνα τῆς διαδόσεώς
του. Θὰ ἐνόμιζε δηλαδὴ ὅτι βλέπει τὸν ἐπιβλητικὸν Ἄθωνα νὰ
ρίπτῃ τὸ βλέμμα ἀπὸ τὴν ὑψηλὴν του κορυφὴν (1985 μέτρα)
πρὸς τὰ ὀπίσω καὶ παρατηρῶν ἀνάμεσα εἰς τὰ 17 μεγάλα ἑλλη-
νικὰ μοναστήρια καὶ τὰς πολυαριθμοὺς ἑλληνικὰς Σκήτας, Κελ-
λία καὶ Καλύβια, τὰ τρία ἄλλα σλαβικὰ μοναστήρια ὁμοῦ μὲ τὰ
Κελλία των καὶ αὐστηρὰ νὰ τοὺς φωνάζῃ: περισσότερην εὐγνω-
μοσύνην δι' ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι σᾶς ἤνοιξαν τὸν δρόμον τοῦ
πολιτισμοῦ.

Ο ΒΟΡΕΙΟΣ

Οἱ προεστώτες ὡς κεφαλή, χρεωστοῦσι νὰ γίνωνται καλὸν τοῖς
σπᾶσιν ὑπόδειγμα· διότι ἂν αὐτοὶ εἶναι λίχνοι σκοτεινότατοι, πῶς
δύνανται τοῖς ἄλλοις νὰ φέγγωσι ;

Ἄγ. Ἰωάννου τῆς Κλίμακος

Σ Κ Ε Ψ Ε Ι Σ

Δεκαπενταύγουστος

Ἡ μάλλον δημοφιλὴς ἑορτὴ τῆς ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας εἶναι ἡ Κοίμησις τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου, ἥτις εἰς ἀμφοτέρας τὰς Ἐκκλησίας, Ἀνατολικὴν καὶ Δυτικὴν, τελεῖται τῇ 15ῃ Αὐγούστου. Τὸ Ἑλληνικὸν Ἔθνος ἔκπαλαι ἠσθάνετο ἐξαιρετικὴν τιμὴν εἰς τὴν ἀειπάρθενον κόρην. Εἰς τὴν ἐπίκλησιν τῆς βοηθείας αὐτῆς κατέφευγεν εἰς τὰς δυσκόλους τῆς ζωῆς αὐτοῦ περιστάσεις καὶ ἐπὶ τῇ ἑορτῇ αὐτῆς ἐτέλει τὰς ἐπὶ ταῖς νίκαις αὐτοῦ κατὰ βαρβάρων εὐχαριστίας πρὸς τὴν «ὑπέρμαχον αὐτοῦ Στρατηγόν», ὡς μαρτυρεῖ ἡ ἀρχαία καὶ πρόσφατος αὐτοῦ ἱστορία. Ἀλλὰ καὶ ἕκαστος χριστιανὸς μεμονωμένως εἰς τὴν Ὑπερ. Θεοτόκον καταφεύγει, διὰ πολλῶν κοσμητικῶν τὴν συνοδεύει καὶ εἰς τοὺς κινδύνους «Παναγία μου» φωνάζει. «Τὸ περιβόλι τῆς Παναγίας» Ἅγιον Ὅρος τὸ ὁποῖον ὡς πολιοῦχον ἔχει τὴν Παναγίαν καὶ συνέχει τὴν Βυζαντινὴν παράδοσιν, ἰδιαζόντως τιμᾷ τὴν Ἀειπάρθενον, καθ' ἑκάστην ἀναγιγνώσκονται ἐν αὐτῷ οἱ χαιρετισμοὶ καὶ ὄλος ὁ Αὐγουστος ἔχει ἀφιερωθῆ πρὸς τιμὴν τῆς Θεομήτορος, ἥτις «παρθενίαν καὶ λοχεῖαν ζευγνεῖσα» κατέστη πρότυπον μητρὸς καὶ παρθένου.

Πόσον ὠφέλιμον θὰ ἦτο, ἂν ἅπαντες, ἰδίᾳ αἱ ὁμόφυλοι τῆς Παρθένου, πρὸς τὴν ἀειπάρθενον προσέβλεπον καθ' ἑκάστην καὶ ἐμιμοῦντο τὸν βίον, τὴν ἀνατροφὴν, τὴν πολιτείαν τῆς μητέρας τοῦ Θεοῦ !

Ἀθανάσιος ὁ Ἀθωνίτης καὶ ἡ Λαύρα

Τῇ 6ῃ Ἰουλίου τελεῖται ἡ μνήμη τοῦ ἱδρυτοῦ τῆς πρεσβυγενοῦς ἐν Ἀγίῳ Ὄρει Μονῆς τῆς Μεγίστης Λαύρας, Ἀγίου Ἀθανασίου τοῦ Ἀθωνίτου, ὅστις συγκαταλέγεται ἐν ταῖς μεγάλαις μορφαῖς τοῦ Ὄρθοδόξου Μοναχισμοῦ, ἀξιωθεὶς οὐ μόνον νὰ ἰδρῦσῃ περιώνυμον Μονήν, ἀλλὰ καὶ τοῦ χαρίσματος τοῦ προγινώσκειν τὰ μέλλοντα. Ἡ μεγάλη αὐτοῦ ἀρετὴ καὶ τὸ διοργανωτικὸν πνεῦμα συνετέλεσαν, ὥστε νὰ πληθυνθῶσιν οἱ ἀδελφοὶ τῆς Λαύρας μεγάλως, οἵτινες ἀργότερον ἀνήλθον εἰς πολλὰς ἑκατοντάδας.

Ἐν τοῖς ἐσχάτοις χρόνοις ἡ, παρὰ τὰς ὑποθήκας τοῦ μεγάλου τούτου Ἀγίου, ἀλλοίωσις τοῦ Κοινοβιακοῦ συστήματος, συνετέλεσεν,

ὥστε ἡ τράπεζα τῆς Λαύρας νὰ παραμείνῃ σιωπηλή, καὶ πένθιμος, διότι ἡ πληθὺς τῶν ἀδελφῶν αὐτῆς ἐμειώθη πολὺ, τὸ δὲ λείμμα τῶν ἄλλοτε πολλῶν τοιούτων, νὰ μὴ συνεσθῆν κοινोβιακῶς καὶ ἡ ἀγία τοῦ Ἀθανασίου ψυχὴ οὐρανόθεν νὰ ἀλγῆ διὰ τὴν παρακοὴν τῶν τέκνων του καὶ παρακμὴν τῆς περισύστου Λαύρας του !! Εὐκαιρον θεωροῦμεν νὰ ὑπομνήσωμεν μέρος τῶν ὑποθηκῶν του. «Ἀπαντες ἐν ὑποταγῇ εἶναι καὶ ὑφ' ἐνὶ ποιμένι ποιμαίνεσθέ τε καὶ προνοεῖσθαι διοριζόμεθα..... Φημί δὴ κοινῶς τοὺς ἅπαντας βιοῦν ἀδελφούς· κοινῇ βλέπειν πρὸς τὸν αὐτὸν τῆς σωτηρίας σκοπόν· μίαντε καρδίαν εἶναι ἐν τῷ κοινοβίῳ καὶ θέλημα ἓν καὶ μίαν ἐπιθυμίαν καὶ ἓν σῶμα ἐκ διαφόρων μελῶν συνηρμοσμένον πᾶν τὸ πλήρωμα τῆς ἀδελφότητος.... ἀληθῆ τε καὶ τελείαν καὶ ἀνυπόκριτον πρὸς τὸν προεστώτα τὴν ὑπακοὴν ἐνδεικνυσθε. . . . Εὐπέθειαν δὲ καὶ ταπεινώσιν καὶ τὴν μέχρι θανάτου ὑπακοὴν πρὸς τὸν Καθηγούμενον ἀνανεώσατε..... Τὸ χρυσίον δὲ καὶ κατὰ χρεῖαν ἐγγχειρίσεις τοῖς οἰκονόμοις..... Ἐντελλόμεθα..... τῷ μέλλοντι μεθ' ἡμᾶς αἰρεθῆναι καθηγουμένῳ.... ἵνα, ὅταν μέλλῃ τῆς ἐπικλήρου ταύτης ζωῆς,..... μεθίστασθαι, καταλιμπάνῃ διάδοχον καὶ αὐτὸς μετ' αὐτὸν εἰς τὴν τῆς ἡγουμενείας ἀρχήν, ἐκεῖνον, ὃν παρὰ τοῦ Θεοῦ πληροφορηθεῖν καταλλήλως πρὸς τὸ πρᾶγμα καὶ προσφυῶς ἔχοντα, ὃν καὶ τῶν ἰδίων ἀρετῶν τὸ φῶς διάδηλον διαδεικνύσι, εἰδήσει μὲν τοι καὶ γνώμῃ τῶν προκριτοτέρων ἀδελφῶν καὶ εὐλαβεστέρων».

Ἐπὶ τῇ ἐφέτος ἀγομένῃ 990 ἐπετείῳ τῆς ἰδρύσεως τῆς Λαύρας, ἃς μελετήσωσι τὰς ὑποθήκας τοῦ Ἀγίου οἱ ἀγαπητοὶ Λαυριῶται καὶ ἃς ἀναμετρήσωσι τὰς εὐθύναις τῆς συνεχιζομένης παρακοῆς.

Ὁ Κασσανδρείας Εἰρηναῖος

Τῇ 16ῃ Αὐγούστου ἑπτὰ συνεπληρώθησαν ἔτη, ἐφ' ἧς ἐν γήρᾳ πλου, ἐξεδήμησε πρὸς Κύριον. ἀφοῦ τὴν προτεραιάν ἐλειωθῆρησεν ἐν τῷ Μητροπολιτικῷ Ναῷ Πολυγύρου καὶ προέβη εἰς χειροτονίαν Διακόνου, ἡ σεπτῆ μορφῇ τοῦ Κασσανδρείας Εἰρηναίου. Ὁ ἀείμνηστος «Γέροντας» ἦτο ὁ τελευταῖος κρικός τῆς ἀλύσεως τοῦ Γεροντισμοῦ ἐν Ἑλλάδι, ὑπόδειγμα ὀρθοδόξου Ἀρχιερέως, Ἀγιορείτης τὸν βίον, συντηρητικὸς τὰ φρονήματα, βαθὺς θεολόγος καὶ κεκοσμημένος διὰ πολλῶν ἀρετῶν, αἵτηνες, ὡς παρατηρεῖ ὁ ἀλήστου μνήμης Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος Χρῦσανθος, «κατέστησαν αὐτὸν ἐξειδισμένην ἱεραρχικὴν προσωπικότητα, ἣτις ἐπὶ πενήντα ὅλα ἔτη ἐδιφρηλάτησε τὸν αἰπὸν οὐρανὸν τῆς Ἐκκλησίας καὶ ἀφθονον ἐξέχεε τὸ φῶς καὶ τὴν θερμότητα, δι' ὧν ἐθέρμαινε μυριάδας ψυχῶν».

Ἡ πληθὺς τῶν ἀρετῶν αὐτοῦ καὶ αἱ πάμπολλαι πρὸς τὸ Ἐθνος, τὴν Ἐκκλησίαν καὶ τὸ Ἅγιον Ὄρος ὑπηρεσίαι αὐτοῦ συνετέλεσαν, ὥστε νὰ ἐξασφαλίσῃ ἀγήρω μνήμην ἐν τοῖς γνωρίζασσι καὶ μὴ

γνωρίσασιν αὐτὸν καί, ἐπὶ τῇ συμπληρώσει ἑπταετίας ἀπὸ τοῦ θανάτου αὐτοῦ, οἱ μὲν γνωρίσαντες, ἀναπολοῦντες αὐτὸν μετὰ συγκινήσεως, οἱ δὲ μὴ γνωρίσαντες, βλέποντες τὴν ἐν τῇ πλατείᾳ Πολυγύρου προτομὴν αὐτοῦ, ν' ἀναφωνῶσι αἰωνία αὐτοῦ ἢ μνήμη καὶ εὐχωνται ὁ Κύριος τοιοῦτους Ἀρχιερεῖς νὰ ἀναδείξῃ ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ αὐτοῦ. Ὁ βουλόμενος νὰ μάθῃ πλείονα περὶ τοῦ μεγάλου τούτου ἀνδρός, ἅς ἀναγνώσῃ τὴν, δαπάναις τῆς Ἱερᾶς ἡμῶν Μονῆς, ἐκδοθεῖσαν ὑπὸ τοῦ Γραμματέως αὐτοῦ Θεολόγου Παναγιώτου Στάμου ἐκ διακοσίων σελίδων βιογραφίαν αὐτοῦ.

Καὶ τὰ ψυχία

Ἡ κατὰ τὸν παρελθόντα Ἰανουάριον συνελθοῦσα Ἱ. Σύνοδος τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, φιλοστόργως μεριμνῶσα ὑπὲρ τῶν ἀκτημόνων αὐτῆς τέκνων, κατόπιν συνεννοήσεως μετὰ τῶν κρατούντων, ἀπεφάσισε νὰ διαθέσῃ καὶ τὰ ὀλίγα ἐναπομείνονα ψυχία τῆς ἄλλοτε μεγάλης αὐτῆς περιουσίας ὑπὲρ τῶν ἀκτημόνων. Ἡ χειρονομία αὕτη τῆς Ἐκκλησίας περιποιεῖται Αὐτῇ μεγάλην τιμὴν. Ἀφοῦ Αὕτη ἔθυσεν εἰς τὸν ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας ἀγῶνα τοῦ Ἔθνους 6.000 κληρικούς, ὡς μαρτυρεῖ ὁ Pouqueville (Histoire de la régénération de la Grèce σ. 213) ἐδέχθη μετὰ τὴν ἀποκατάστασιν τῆς Ἐθνικῆς κυριαρχίας τὴν δήμευσιν τῆς περιουσίας 412 Μονῶν. Εἰς τὴν τελευταίαν Ἐθνικὴν δοκιμασίαν τοῦ συμμοριτοπολέμου, ἀφοῦ ἔθυσεν 400 κληρικούς, μετὰ τὴν αἰσίαν λῆξιν αὐτοῦ διαθέτει καὶ τὰ τελευταῖα ψυχία τῆς περιουσίας Αὐτῆς καὶ οὕτω δίδεται ἡ χαριστικὴ βολή κατὰ τῶν λειψάνων τοῦ Μοναχικοῦ βίου ἐν Ἑλλάδι. Διὰ τοῦ τρόπου τούτου ἡ Ἑλληνικὴ Ἐκκλησία ἀπεγυμνώθη πάσης ὑλικῆς κτήσεως καὶ ἔμεινεν ὡς ὁ ἀρχηγὸς Αὐτῆς «μὴ ἔχουσα ποῦ τὴν κεφαλὴν κλίνῃ» (Ματθ. η'. 21). Παραμένει ὅμως Αὐτῇ κεφάλαιον ἀτίμητον ἢ εὐσέβεια τῶν τέκνων Αὐτῆς, τοῦ θαυμασίου Ἑλληνικοῦ λαοῦ, ὡς ἐχαρακτήρισε τοῦτον ὁ γηραιὸς ἀρχιεπίσκοπος, ὅστις θὰ ἔλθῃ ἐπίκουρος εἰς τὰς ὑλικὰς ἀνάγκας τῶν εὐσεβῶν αὐτοῦ ποιμένων, οἵτινες θὰ ἐργασθῶσιν ὑπὲρ τῆς ἐν Χριστῷ προαγωγῆς αὐτοῦ καὶ οὕτω διὰ τῆς ἐργασίας των καὶ εὐσεβείας των θὰ ᾄσι ἄξιοι μισθοῦ, ἀφοῦ «ἄξιος ἐργάτης τοῦ μισθοῦ αὐτοῦ» (Τιμ. ε'. 18.) καὶ «πορισμὸς μέγας ἐστὶν ἡ εὐσέβεια μετ' αὐταρκείας» Τιμ. στ'. 6.). Ἡ Ἑλληνικὴ ὅμως Πολιτεία, καθιστῶσα διὰ τῶν μέτρων τούτων προβληματικὴν τὴν συντήρησιν τῆς Ἐκκλησίας, προσφέρει ἀρνητικὴν εἰς τὸ Ἔθνος ὑπηρεσίαν, ἀφοῦ ὁ παλμὸς καὶ συνεκτικὸς τοῦ Ἔθνους δεσμὸς εἶναι ἡ Ἐκκλησία, τῆς ὁποίας, ὡς ἡ ἱστορία μαρτυρεῖ, ἀκμαζούσης συνακμάζει καὶ τὸ Ἔθνος καὶ ἀντιθέτως, ἀδυνατὸς καθισταμένης, συνακολουθεῖ αὐτῇ καὶ αὐτό.

«'Εκ τῶν ἔσω»

Ὁ ἐν Ν. Ὑόρκῃ ἀνταποκριτὴς τοῦ Λονδινείου ἐβδομαδιαίου περιοδικοῦ «Νέος πολιτικὸς καὶ Ἔθνος» κ. Τζέφρεϋ Βάγκινερ γράφει, ὅτι αἱ Ἴνσωμ. Πολιτεῖαι καταστρέφονται ἐκ τῶν ἔσω, ἀπὸ τὰ παιδικὰ ἐκεῖνα περιοδικά, ἅτινα ἀποθεώνουν τὴν βίαν, παραδίδουν τὸν παιδικὸν νοῦν καὶ τὴν παιδικὴν φαντασίαν εἰς τὰς σεξουαλιστικὰς καὶ σαδιστικὰς τάσεις καὶ ἔχουν ἰσχυρῶς φασιστικὰς ἐπιδιώξεις. Διδάσκουν εἰς τὰ παιδιὰ, ὅτι ἡ βία εἶναι κἀτὶ τὸ ἡρωϊκὸ καὶ ὁ φόνος εἶναι μία συναρπαστικὴ περιπέτεια! «Παρατηρεῖ δέ, ἂν συνεχισθῇ τὸ τοιοῦτον αἱ Ἴν. Πολιτεῖαι θὰ διαλυθοῦν μίαν ἡμέραν, ὡς ἡ Ῥωμαϊκὴ Αὐτοκρατορία, διότι ὁ στίβος τῶν μονομάχων ἦτο τὸ προοίμιον τῆς καταρρεύσεως τῆς Ῥώμης. Ἐπιλέγει δὲ ὅτι ἐκ τῶν τριῶν δένδρων, ἅτινα κόπτονται εἰς τὸν Καναδᾶν διὰ τὴν παρασκευὴν χάρτου, τὸ ἐν προορίζεται διὰ νὰ γραφῇ μία τοιαύτη ἱστορία-δολοφονίας.

Τὸ φαινόμενον τοῦτο τὸ ἀνησυχητικόν, παρατηρεῖται δυστυχῶς καὶ ἐν Ἑλλάδι. Ὡς νὰ μὴ ἤρκουν τὰ ἐγκωρίου παραγωγῆς πολλὰ τοιαῦτα ἀκατάλληλα, ἠθοφθόρα καὶ παιδοκτόνα παιδικὰ περιοδικά, προσετέθησαν καὶ τὰ ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ τοιαῦτα, ἐναντίον τῶν ὁποίων, ὡς ἀνέγνωμεν ἐν ταῖς ἐφημερίσι Θεσ/νίκης (30.3.52) ἐκήρυξε σταυροφορίαν ὁ Μητροπολίτης Θεσσαλονίκης. Ἡ ἀποτελεσματικωτέρα ὁμῶς ἀντίδρασις, καθ' ἡμᾶς, εἶναι ἡ σύστασις καὶ ἀντικατάστασις τοῦ σαπρῶ περιεχομένου παιδ. βιβλίου διὰ τοῦ καλοῦ καὶ ἐποικοδομητικοῦ περιεχομένου παιδ. ἐντύπων. Εὐτυχῶς ἔχομεν πολλὰ τοιαῦτα, ὡς τὸ ὑπὸ τῆς Ἀποστ. Διακονίας ἐκδιδόμενον «Χαρούμενον σπίτι» καὶ ἰδίᾳ τὸ ἀπὸ ἀπόψεως περιεχομένου, ἐμφανίσεως καὶ παιδαγωγικῆς τῆς ὕλης διατάξεως ἄριστον παιδ. Περιοδικὸν «Ἡ ζωὴ τοῦ παιδιοῦ» τὸ συσταθὲν ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας (ἀρ. 73205 ἡμ. 7.9.49) καὶ ἀπὸ ἐπιταγῆς ὑπὸ μοναχικῆς ἀδελφότητος Ἀθηνῶν πρὸς ὄφελος τῆς νεολαίας ἐκδιδόμενον. Ἡ σύστασις τούτου προφυλάσσει τῆς ἐκ τῶν ἔσω καταρρεύσεως τῆς πατρίδος ἡμῶν καὶ ἀποτελεῖ ἐθνικὴν καὶ χριστιανικὴν ὑπηρεσίαν. Ἡ ἐν παιδείᾳ καὶ νοουθεσίᾳ Κυρίου ἀνατροφή τῶν παίδων προϋποθέτει τὴν εὐρυτέραν διάδοσιν τοῦ καλοῦ παιδικοῦ ἐντύπου.

Λόγοι μεγάλου Χριστιανοῦ Πολιτικοῦ

Μεταξὺ τῶν ἄλλων ψευδολογιῶν, τὰς ὁποίας ἡ ἄρνησις τῆς χριστιανικῆς ἰδεολογίας καὶ τὸ ὕλιστικὸν πνεῦμα τῆς τελευταίας πεντηκονταετίας, τὸ ὁποῖον προσέφερον ὡς δῶρον ! εἰς τὴν γεννήσασαν αὐτὸ Εὐρώπην δύο παγκοσμίους πολέμους καὶ κνοφορεῖ καὶ τρίτον, ἐγγλὰ-πυκνὰ ἐτόνιζεν, ἦτο, ὅτι δῆθεν ἡ θρησκεία εἶναι ἴδιον τῶν μικρῶν (sic) ἀνθρώπων, ἢ «τὸ ὄπιον τοῦ λαοῦ» κατὰ τὸ γνήσιον τέκνον τοῦ ὕλισμοῦ, τὸν κομμουνισμόν. Παταγώδη διάφραση τῶν ἀνα-

κριβειῶν τούτων ἀποτελεῖ, ἐκτὸς τῶν σεμνωμάτων τῆς ἐπιστήμης γενικῶς, καὶ ὁ πρὸ μηνῶν ἀποθανὼν μέγας Ἄγγλος πολιτικὸς καὶ τέως ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν sir Stafford Gripps, ὅστις διεκρίνετο διὰ τὴν βαθεῖαν αὐτοῦ θρησκευτικότητα, ὡς ἔγραψε περὶ αὐτοῦ ὁμοφώνως ὁ παγκόσμιος τύπος μετὰ πολλῶν ἐγκομιῶν. Ὡς σημειοῖ δημοσιογράφος τις «Ἡ θρησκεία διὰ τοῦ Κρίπς ἦτο τὸ σπουδαιότερον ὄλων τῶν πραγμάτων τοῦ κόσμου τούτου». Ὑπῆρξεν ὑπόδειγμα πιστοῦ χριστιανοῦ. Κάθε Κυριακὴν ἐπήγαιεν ἀνελλιπῶς εἰς τὴν Ἐκκλησίαν καὶ ἐξετέλει χρῆ ἱεροκῆρυκος, ὑπῆρξε δὲ ἀπαράμιλλος εἰς τὸ ἔργον του. Ὡσαύτως ἡ ἀσθένεια τὸν ἠνάγκαζε νὰ παραμείνῃ εἰς τὸ σπῆτι του, ὁ ἱερεὺς ἤρχετο διὰ νὰ τοῦ δώσῃ τὴν ἀγίαν κοινωνίαν εἰς τὸ κρεβάτι.

Εἰς ὁμιλίαν του κατὰ Ἰανουάριον τοῦ 1948 ἐν Ἀγγλίᾳ μὲ θέμα «ἡ ἐπιβίωσις τοῦ χριστιανισμοῦ» ὁμιλεῖ μὲ μεγάλην πίστιν διὰ τὴν σημασίαν τοῦ χριστιανοῦ «θεωροῦμεν τὸν χριστιανισμόν ὡς ἠθικὴν καὶ θρησκευτικὴν δύναμιν ζωτικῆς σημασίας δι' ὅλην τὴν ζωὴν μας. Ἄν εἴμεθα χριστιανοὶ οὐδὲν ἐπιχειρήματα δύναται ν' ἀντιταχθῆ ὅσον ἀφορᾷ τὴν δυνατότητα τῆς ἐφαρμογῆς τῆς διδασκαλίας τοῦ Χριστοῦ εἰς τὴν καθημερινὴν μας ζωὴν».

Εἰς τὸ ὥραϊον του βιβλίον Towards Christian Democraey, τὸ ὁποῖον μετεφράσθη καὶ εἰς τὴν Ἑλληνικὴν, ὁ ἀσκητικὸς σῆτος χριστιανὸς τονίζει, ὅτι τὸν κόσμον θὰ σώσῃ μόνον ὁ χριστιανισμὸς καὶ θὰ ἐξαγάγῃ ἀπὸ τὸ σημερινὸν χάος καὶ τονίζει ὅτι «ἔχομεν ἀνάγκην θαρραλέων χριστιανῶν εἰς τὴν πολιτικὴν μας ζωὴν περισσότερον σήμερον». Ἀξίζει τὰ σημειώσωμεν μερικὰς περικοπὰς. «Ὑπάρχει μία δύναμις εἰς τὴν γῆν πολὺ μεγαλύτερη ἀπὸ κάθε ὑλικὴν δύναμιν, ἡ δύναμις τοῦ πνεύματος· χωρὶς αὐτὴν δὲν θὰ κατορθώσουμε ποτὲ νὰ μεταμορφώσουμε ὁλοκληρωτικὰ ὄχι μόνον τὴν ζωὴν μας παρὰ καὶ τὸ σύνολον τῆς κοινωνίας μας. Αὐτὴν τὴν πνευματικὴν δύναμιν ὀνομάζομεν Θεόν». «Ἡ ἀδυναμία ἢ ὁ ἐγωϊσμὸς ποὺ μᾶς ἔκαμε νὰ μὴ ὑπακούομεν εἰς τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ μᾶς ἔφερε στὸ σημερινὸ ἀδιέξοδον.

Ἡ θρησκεία μας μᾶς ἐφοδιάζει μὲ τὰ μέσα νὰ κρινούμε σωστὰ καὶ διὰ τοῦτο πρέπει νὰ τὴν χρησιμοποιοῦμε σὲ κάθε πολιτικὴ καὶ κοινωνικὴ μας κριτικὴ.... Ἔχω ἀκλόνητην πεποίθησιν ὅτι ἡ θρησκεία θὰ ἔπρεπε νὰ εἶναι καθημερινὴ ὑπόθεσις, μία βάσις διὰ νὰ τοποθετοῦμε ὅλας τὰς πράξεις τῆς ἡμέρας». «Χωρὶς ἄλλο πρέπει νὰ ἀφιερώνουμε ἓνα μέρος ἀπὸ τὸν καιρὸν μας σὲ ἀτομικὰς προσευχὰς καὶ σὲ δημοσίαν λατρείαν διὰ νὰ λαμβάνωμεν ἀπὸ αὐτὰς τῆς ὥρες τῆς χριστ. δράσεως τὴν ἔμπνευσιν καὶ πνευματικὴν τροφὴν ποὺ θὰ στηρίξουν τὴν ἐσωτερικὴν μας ζωὴν».

Μεγάλοι λόγοι προερχόμενοι ἀπὸ μεγάλον ἄνδρα.

Λογοτεχνία

Εὐχαρίστως πληροφοροῦμεθα, ὅτι οἱ ἀγαπητοὶ ἀδελφοὶ Ἰβηρι-

ΧΡΟΝΙΚΑ ΑΓΙΟΥ ΟΡΟΥΣ

Ἐθωνιάς Ἐκκλησιαστικῆ Σχολῆ. Ἐπὶ τῆς Ἱ. Κοινότητος διωρίσθη πενταμελὴς ἐπιτροπὴ ἐκ τῶν Καθηγουμένων τῶν Ἱ. Μονῶν Διονυσίου Ἀρχιμ. Γαβριήλ, Καρακάλλου Ἀρχιμ. Παύλου, Γρηγορίου Ἀρχιμ. Βησσαρίωνος, τοῦ Γέρο. Ἀλεξάνδρου Βατοπεδινοῦ καὶ τῶν ἀντιπροσώπων τῆς Ἱ. Κ. Γεο. Πορφυρίου Δοχειαρίτου καὶ Δαυΐδ Κωνσταμονίτου, ἧτις συντάξασα τὸν νέον ὄργανισμὸν τῆς Σχολῆς ὑπέβαλε τοῦτον εἰς τὴν Ἱ. Κ. Αὕτη ἐπεξεργασθεῖσα τοῦτον τὸν παρέπεμψεν εἰς τὴν Ἱ. Δισενιαύσιον Σύναξιν πρὸς ψήφισιν αὐτοῦ ὑπ' αὐτῆς καὶ ἐπικυρουμένου εἶτα τούτου ὑπὸ τῆς Μεγάλῃς τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας καὶ τοῦ Β. Ὑπουργείου Ἐξωτερικῶν δυνηθῆ νὰ λειτουργήσῃ ἡ Σχολὴ ἐντὸς τοῦ προσεχοῦς Σεπτεμβρίου.

Διὰ τοῦ νέου τούτου ὄργανισμοῦ ἐτέθησαν περιοριστικὰ τινὰ μέτρα ἅτινα ἐκρίθησαν ἀπαραίτητα διὰ τὴν συγκράτησιν τῶν τροφίμων αὐτῆς εἰς τὸν ἰ. ἡμῶν τόπον πρὸς ἐπιτυχίαν τῆς ἐπανδρώσεως αὐτοῦ διὰ μορφωμένων στελεχῶν. Οὕτω οἱ ἀποφοιτῶντες αὐτῆς Ἀγιορεῖται δὲν θὰ δύνανται νὰ καταλάβουν Ἐκκλησιαστικὴν ἢ Διοικητικὴν Δημοσίαν τινὰ θέσιν. Θὰ δύνανται ὅμως νὰ φοιτήσουν εἰς τὴν Θεολογικὴν Σχολὴν τῆς Χάλκης, ἐφόσον τύχουν ὑποτροφίας καὶ ἐφόσον θὰ ἔχουν βαθμὸν ἄριστα μὲ διαγωγὴν ἐξαιρετον.

ταὶ καὶ Λαυριῶται ἤρχισαν νὰ σκέπτονται σοβαρῶς, ἂν πρέπη νὰ ἐξακολουθήσῃ ὑφιστάμενον παρ' αὐτοῖς καὶ ἐν τῷ μέλλοντι τὸ ἰδιορρυθμὸν σύστημα. Δόξαν ἀναπέμπομεν τῷ Κυρίῳ, διότι διήνοιξεν αὐτοῖς τὸν νοῦν νὰ ἐννοήσωσι τὸ προσήκον. Περιττὸν θεωροῦμεν νὰ ἐπαναλάβωμεν καὶ αὐθις, ὅ,τι διὰ πολλῶν ἐτονίσασμεν, ὅτι δηλ. τὸ ἰδιορρυθμὸν εἶναι σύστημα ἀντιμοναχικόν, ἀντικανονικόν καὶ στοιχείον διαλύσεως τῶν Ἱερῶν Μονῶν. Τούτου ἕνεκα δέον ἀσυσζητὶ νὰ καταργηθῆ. Ἡ ἀρχὴ εἶναι τὸ ἡμισυ τοῦ παντός. Οἱ λόγοι ἅς γίνωσιν ἔργα. Οἱ ἀγαπητοὶ Ἰβηρῆται καὶ Λαυριῶται ἅς χωρήσωσιν γενναίως, ταχέως καὶ ἀσυσζητὶ εἰς τὴν σωτήριον ἀπόφασιν τῆς καταργήσεως τοῦ τόσας ζημίας προσενεγκόντος εἰς τὸ Ἅγιον Ὄρος ἰδιορρυθμὸν συστήματος. Εὐχόμεθα «ὅ ἐναρξάμενος ἐν αὐτοῖς ἔργον ἀγαθὸν» (Φιλ. α. 6) νὰ φέρῃ εἰς αἴσιον πέρας τοῦτο, συνυπουργούντων καὶ τῶν ἀγαπητῶν ἀδελφῶν, πρὸς δόξαν τοῦ ἀγίου ὀνόματός Του καὶ χαρὰν ὅλων τῶν Ἀγιορεϊτῶν. ΑΜΗΝ.

Οἱ δόκιμοι μοναχοὶ καὶ οἱ λαϊκοὶ μαθηταὶ ὑποχρεοῦνται μετὰ τριετῆ φοίτησιν ἐν τῇ Σχολῇ νὰ ἐκλέξουν μεταξὺ κατατάξεως αὐτῶν εἰς τὸν Μοναχικὸν βίον ἢ ἀποχωρήσουν τῆς Σχολῆς.

Θά λειτουργήσῃ ἐν αὐτῇ οἰκοτροφεῖον καὶ ἐκάστη Ἱ. Μονὴ ὑποχρεοῦται ν' ἀποστείλῃ ἀπροφασίστως δύο τουλάχιστον μαθητάς, ἐν ἀδυναμία δὲ ν' ἀποστείλῃ ἐκ τοῦ προσωπικοῦ αὐτῆς, δύναται νὰ προσλάβῃ λαϊκοὺς καὶ ἐκ τῶν ἐχόντων κλίσιν πρὸς τὸν μοναχικὸν βίον.

Ἡ Ἀθωνιάς Ἐκκλ. Σχολὴ θά περιλαμβάνῃ ἑπτὰ τάξεις μὲ ἐπιστημονικὸν διδακτικὸν προσωπικὸν ἐξ ἐνὸς Διευθυντοῦ (Σχολάρχου) τυγχάνοντος κληρικοῦ Θεολόγου, δύο Φιλολόγων, ἐνὸς Μαθηματικοῦ ἢ Φυσικομαθηματικοῦ, ἐνὸς Γεωπόνου, ἐνὸς Δασολόγου καὶ ἐνὸς τῆς Ἀγγλικῆς γλώσσης. Τεχνικὸν δὲ προσωπικὸν θά εἶναι οἱ διδάσκαλοι τῶν εἰδικῶν μαθημάτων Ἀγιογραφίας, Ξυλογλυπτικῆς, Βιβλιοθηκοοικονομίας, Παλαιογραφίας καὶ τῆς Βυζαντινῆς Ἐκκλ. μουσικῆς.

Ἡ Σχολὴ προσωρινῶς θά στεγασθῇ εἰς τὸ ἐν Καρυαῖς κτίριον τῆς Ἱ. Σκήτης Ἀγίου Ἀνδρέου (Σεράγιον) ὅπου καὶ κατὰ τὸ παρελθόν, μέχρι τακτοποιήσεως τοῦ μεγάλου κτιρίου τῆς Ἱ. Μονῆς Ἀγ. Παντελεήμονος-Ῥωσικοῦ ὅπερ εὐχαρίστως αὕτη διέθεσε διὰ τὴν ἐν αὐτῷ ἐγκατάστασιν τῆς Σχολῆς καὶ τὸ ὁποῖον κρίνεται τὸ πλεόν κατάλληλον ἀπὸ πάσης ἀπόψεως.

Ἱ. Δισενιεύσεις Σύναξις Δι' ἐγκυκλίου τῆς Ἱερᾶς Κοινότητος εἰδοποιήθησαν αἱ Ἱ. Μοναὶ διὰ τὴν ἀποστολὴν τῶν ἀντιπροσώπων αὐτῶν τῆν 20ην Αὐγούστου καθ' ἣν συγκαλεῖται ἡ Ι. Δ. Σ. μὲ συζητητέα θέματα :

α) Ψήφισις Κανονιστικῆς Διατάξεως ἐπαναλειτουργίας τῆς Ἀθωνιάδος Ἐκκλησιαστικῆς Σχολῆς.

β) Ἐξεύσεις τρόπου εἰσπράξεως τοῦ καπνικοῦ φόρου ὑπὲρ τῆς ἰδίας Σχολῆς.

γ) Ἐξεύσεις πόρων πρὸς κάλυψιν τῶν 67.000.000 Δρ. ἐλλείμματος τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς Ἱ. Κ. ποσὸν ὅπερ θά διατεθῇ ὑπ' αὐτῆς ὑπὲρ τῆς Σχολῆς ἐκ τοῦ εἰσπραττομένου φόρου 3 0/0.

δ) Τροποποιήσις τοῦ 17ου ἄρθρ. τῆς περὶ προστασίας, συντηρήσεως καὶ ταξινομήσεως τῶν ἱ. κειμηλίων, βιβλιοθηκῶν καὶ ἀρχείων τοῦ Ἀγ. Ὁρους Κανονιστικῆς Διατάξεως.

καὶ ε) Ψήφισις Κανονιστικῆς Διατάξεως διὰ τὴν ἐπιστημονικὴν ἐκμετάλλευσιν καὶ ἐξασφάλισιν τῶν ἐντὸς τοῦ Ἀγίου Ὁρους δασῶν.

Κρατικὸν ἐνδιαφέρον Κατόπιν ἐνεργειῶν τοῦ ἐξόχου Διοικητοῦ τοῦ Ἀγ. Ὁρους καὶ λαμπροῦ χριστιανοῦ κ. Κ. Κωνσταντοπούλου, τὸν ὁποῖον ἡ Θεία πρόνοια ἔταξεν εἰς τὴν θέσιν ταύτην κατὰ τὴν στιγμήν τῆς ἐπιδιωκομένης ἀνασυγκροτήσεως τοῦ ἱ. ἡμῶν τόπου, ἐνεκρίθη ἐπὶ τῆς Στῆς Κυβερνήσεως κοινδύλιον 300.000.000 Δρ. διὰ τὴν ἐξασφάλισιν τῶν ἱ. κειμηλίων καὶ ποσὸν 250.000.000 ὑπὲρ τῶν διαφόρων ἐν-

ταῦθα μνημείων διά τὸ τρέχον ἔτος, μέ τὴν βεβαίωσιν ὅτι ἔτερα 250.000.000 θὰ χορηγηθοῦν καὶ διά τὸ ἐπόμενον πρὸς τὸν αὐτὸν σκοπὸν.

᾿Ωσαύτως εἰσηγήσει τοῦ αὐτοῦ κ. Διοικητοῦ ἀφίχθη εἰς Ἅγιον ᾿Ορος ἐπιτροπὴ ἐκ τῶν Πρεσβευτοῦ κ. Χρ. Διαμαντοπούλου Γεν. Διευθυντοῦ τοῦ Β. Ἑπουργείου Ἑξωτερικῶν, κ. Πέτρ. Δόβα Διευθυντοῦ τοῦ Ἑπουργείου Συντονισμοῦ καὶ τοῦ κ. Σωτ. Ἀγαπητίδη Καθηγητοῦ Πολυτεχνείου Ἀθηνῶν τ. Γεν. Γραμματέως τοῦ αὐτοῦ Ἑπουργείου, οἵτινες ἐν τῇ ἀρμοδιότητι αὐτῶν καὶ κατόπιν συσκέψεως μετὰ τοῦ κ. Διοικητοῦ τοῦ Ἁγίου ᾿Ορους καὶ τῆς Ἱ. Κοινότητος ἐμελέτησαν καὶ ἔλαβον ὑπὸ σημειώσιν διάφορα ζητήματα τοῦ ἱ. ἡμῶν τόπου, ἢ ἐπίλυσις τῶν ὁποίων δὲν εἶχεν πραγματοποιηθῆ μέχρι σήμερον ὑπὸ τῶν διαφόρων ἄλλων Κρατικῶν ἐκπροσώπων, οἵτινες θεωρητικῶς μόνον ἐπελήφθησαν τούτων.

Ἐν συνεχείᾳ ἤρξαντο ἐπισκεπτόμενοι τὰ: Ἱ. Μονὰς πρὸς ἐπιτόπιον μελέτην καὶ ἐξέτασιν αὐτῶν. Οὕτω τὸ ἀπόγευμα τῆς 16ης Αὐγούστου ἀφίχθησαν εἰς τὸ Ἱ. ἡμῶν Κοινόβιον γενόμενοι δεκτοὶ διὰ συνεχῶν κωδωνοκρουσιῶν. Ὀλίγον δὲ βραδύτερον κατέφθασε διὰ τοῦ πολεμικοῦ «Πυροπολιτῆς» καὶ ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Προύσης κ. Πολύκαρπος, συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ Προϊσταμένου τῆς Ἱ. Μ. Μ. Λαύρας Προηγ. κ. Πλάτωνος, ἵνα παρακολουθῆσιν τὰς ἐργασίας τῆς ἐπιτροπῆς ὡς ἐκπρόσωπος τῆς Ἀ. Θ. Παναγιότητος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου.

Τὴν ἐπομένην συνεχροτήθη μακρὰ σύσκεψις τῆς ἐπιτροπῆς εἰς τὴν αἴθουσαν ὑποδοχῆς τῆς Ἱερᾶς ἡμῶν Μονῆς, εἰς ἣν ἔλαβον μέρος οἱ ἀνωτέρω ἀνώτεροι Κρατικοὶ ἐκπρόσωποι μετὰ τοῦ κ. Διοικητοῦ τοῦ Ἁγίου ᾿Ορους καὶ τοῦ ἐκπροσώπου τῆς Μ. τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας. Ὡς δὲ ἀντελήφθημεν, τόσον τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ Κράτους τὸ ἐκδηλωθὲν ζωηρῶς διὰ τῶν ἀρίστων αὐτοῦ ὡς ἀνω ἐκπροσώπων, ὅσον καὶ τῆς Μεγ. τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, ἐπὶ κεφαλῆς τῆς ὁποίας εὐρίσκεται μία μεγάλη καὶ πανελλήνιος φυσιογνωμία ἡ Ἀ. Θ. Π. ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης Κύριος Ἀθηνάγορας, θὰ συνετελέσουν ὥστε συντόμως ν' ἀκολουθήσουν εὐχάριστα ἀποτελέσματα ἐπ' ἀγαθῷ τοῦ ἱ. ἡμῶν τόπου, τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ Ἑθνους ἡμῶν.

Μετὰ τὴν σύσκεψιν ἐπισκέφθησαν τὰς διαφόρους ὑπηρεσίας τοῦ Κοινοβίου ἡμῶν καὶ ἀνεχώρησαν διὰ τὸ ἀδελφὸν Ἱ. Κοινόβιον τοῦ Ἁγ. Διονυσίου, καταχωρήσαντες εἰς τὸ βιβλίον τῶν ἐπισκεπτῶν μας τὰ ἑξῆς:

« Ὅσον ἀντίξοα καὶ ἄν εἶναι τὰ πράγματα καὶ ὅσον ἄν οἱ καιροὶ πού περνοῦμε εἶναι δυσχεῖμεροι, ἐδῶ τὸ βλέπομε καταφάνερα: «ὁ κόκκος συνάπεως» ἀρκεῖ διὰ νὰ δημιουργηθοῦν πραγματικότητες. Ἡ πίστις στὴν ἀποστολὴ καὶ στὸν ἑαυτὸ μας προσφέρει ζωὴν. Ἦλθαμε στὸ Κοινόβιο τοῦ Ἁγίου Παύλου διὰ νὰ κομίσωμεν καλὴν ἀγγελίαν καὶ ἐπήραμε κι' ἐμεῖς οἱ ἴδιοι ἐνίσχυσι στὴ προσπάθεια πού καταβάλλομε, καὶ ἀντλήσαμε ἱκανοποιητικὴ προσδοκία διὰ τὸ μέλλον τοῦ ἱστορικοῦ αὐτοῦ μορφώματος, πού λέγεται Ἅγιον ᾿Ορος, διὰ τὸ ὁποῖον ἡμπορεῖ νὰ σεμνύνεται ἡ Ἐκκλησία μας καὶ τὸ Γένος. Εὐρήκαμε ἐμπρὸς μας

ΑΦΙΞΕΙΣ

Κατὰ τὸ διαρεῦσαν διάστημα ἀθρόα ἐσυνεχίσθη ἡ ἔλευσις εἰς τὸν ἕ. ἡμῶν τόπον διαφόρων ἐπισκεπτῶν.

Σημειοῦμεν κατὰ χρονολογικὴν σειρὰν τοὺς ἐπισκεφθέντας τὸ ἡμέτερον Κοινόβιον διὰ μεγάλων διαμονητηρίων τῆς Ἱ. Ἐπιστασίας :

Ὁ Παναγιώτατος Μητροπολίτης Θεσσαλονίκης κ. Παντελεήμων καὶ οἱ κ. κ. Β. Ἰωαννίδης Καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης μετὰ τοῦ υἱοῦ του, Ἄνδρ. Τζόλας ἔμπορος, Διάκονος Εὐθύμιος Ἐλευθεριάδης ἐκδότης τοῦ περιοδικοῦ «Εὐσέβεια» Θεσσαλονίκη, Mazaure Ed. Καθηγητὴς, Dardel Cl. ἔμπορος Γάλλοι, Ἄγ. Ἰατρίδης, Π. Παλιτάκης, Κ. Καλαϊτζόγλου, Μ. Πιτίδης Φοιτηταὶ ἱατρικῆς Θεσ(ν)ίκη, Κ. Μπεικάρης Φιλολόγος, Γ. Πέτας ἀγιογράφος Ἀθῆναι, Κ. Καραλῆς, Σ. Λουκάκης, Σ. Κυριακός, Κ. Φυτράκης, Ν. Μαρμαράς, Κ. Κοσκινᾶς Φοιτητής, Ἱ. Ἐένος δερματέμπορος Θεσσαλονίκη Β. Μπάρδης Ἀστυνόμος Α. Ἀθῆναι, Ε. Βάρκας Ἀνθ(γ)ός Πεζικοῦ, Ἱ. Ζῶρξος ἐργοστασιάρχης Πειραιεύς, Γ. Μιχαλεντζάκης ἀστυνόμος Δάφνης, Γ. Λαμπρόπουλος Δ(τ)ῆς Ἐμπορικῆς Ἐνώσεως Θεσ(ν)ίκης, Ἱ. Βούλγαρης Ἱερίσσός, Ἱ. Ῥοδάκης ζωγράφος Χίος, Henry G. Gounz Ἀμερικανός, Δ. Φινσιλμπέρ, Α. Μαντατέρ Γάλλοι Φοιτηταὶ, Ἄγ. Παπαγγέλου Συναχ(σ)ος Δικαστικὸς μετὰ τοῦ υἱοῦ του Α. Παπαγγέλου φοιτητοῦ ἱατρικῆς Θεσ(ν)ίκη, Θ. Εὐδης Τμηματάρχης Ὑπουργείου Ἐργαστηρίων, Χ. Aemamels ἀρχιτέκτων Ἐλβετός, Κ. Γαβαρνός Ἑλληνοαμερικανὸς Καθηγητὴς Πανεπιστημίου Καρονίας, Ε. Λαπιδάκης, Δ. Σίσκος Δικηγόροι, Τ. Φραγκάκης Φοιτητὴς Θεσ(ν)ίκη, Ἄνδρ. Κλέντ, Em. Roche, A. Gibben Γάλλοι Καθηγηταὶ, Δ. Μπανάβας, Α. Μασούρης Συκιά, Διάκονος Εὐσέβ. Παλαστεφάνου Ἑλληνοαμερικανός, ἐκ Νιτρόιτ, Ι. Χαΐνης ζωγράφος Ἀθῆναι, Cawe Ew. Donald, Ruriw Saxon Gorficlo, Firjardinqe Ρ. σπουδασταὶ Αὐστραλοὶ, Oliver wray Neighbour Ἄγγλος, Σ. Στεφάνου Κληρικὸς Θεολόγος τῆς Ῥω-

« δραστηρίους, ζωντανούς, προσδευτικούς μοναχούς, πὺ προσβλέπουν
 « με πεποιθήσι στὸ μέλλον καὶ χρησιμοποιοῦν κάθε δυνατό, εὐλαβὲς τεχ-
 « νικὸ ἢ πολιτιστικὸ μέσο, διὰ τὴν κάλυψιν τῶν ἐλλείψεων των καὶ διὰ
 « τὴν ἀνάνηψιν. Ὅπου πίστις, ἐπεὶ καὶ εὐλογία Θεοῦ, ἐκεῖ καὶ μέλλον!
 « Τὸ Ἅγιον Ὅρος θέλει νὰ ζήσῃ καὶ θὰ ζήσῃ.
 « 17)30.8.1952

Ἐ Πρὸς τὴν Πολύκαρπος

Χρ. Διαμαντόπουλος

Κ. Κωνσταντόπουλος

Πρόεδρος Γεν. Δ(τ)ῆς Ὑπουργ. Ἐξωτερικῶν

Διοικητὴς Ἁγίου Ὁρους

Σωτ. Ἀγαπητίδης

Πέτρ. Δόβας

Καθηγητὴς Πολυτεχνείου

Δ(τ)ῆς Ὑπουργείου Συντονισμοῦ

μανοκαθολικῆς Ἐκκλησίας, Κ. Μπαλκάμος ἀστυφύλαξ, Μ. Ἡλιόπουλος, Ἄ. Καλαμπόκας Πάτρις, Baron P. de Winttrstuijn Πρέσβυς Αὐστρίας ἐν Ἀθήναις, Εἰρ. Κωνσταντόπουλος Διτῆς Μαραζελίου Παιδαγωγικῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν, Ἀρχιμ. Νικόδ. Βαλλινδρᾶς Ἀρχιεραμ. Ἀρχιεπισκοπῆς, Ν. Καράπας Θεολόγος, Ε. Περδικάρης Δημοδιδάσκαλος Κύμη Εὐβοίας, Γ. Πολιτσόπουλος Πειραιεύς, Δ. Τσάγγαλος Ἡπειρος, Ε. Μεταξίδης, Σ. Ἀναγνώστου, Ἰ. Ἀδαμιτζιζογλου, Ἰ. Σεραφειμίδης ἔμποροι Θεσσαλονίκη, Ἀρχιμ. Εὐμένιος μεθ' ὁμάδος μαθητῶν τοῦ Κατηχητικοῦ Σχολείου Γουμένισσης καὶ ὁμὰς ὀγδοήκοντα πέντε Προσκόπων Ἑλληνοπαίδων τῆς Αἰγύπτου μετ' ἐπὶ κεφαλῆς διαφόρων βαθμύχων.

Ἐκτὸς τῶν μεμονομένων ἀτόμων καὶ μικρῶν ὁμᾶδων παρετηρήθη ἐπίσκεψις διαφόρων ξένων οἵτινες διὰ μεγάλων πλοίων περιέρχονται τὸ Ἅγιον Ὄρος ἐξερχόμενοι ὀλίγοι ἐξ αὐτῶν εἰς παραλίους τινὰς Μονὰς. Τελευταίως ἀφίχθη καὶ τὸ ἐκπαιδευτικὸν τοῦ Ἀγγλικοῦ Πολεμικοῦ Ναυτικοῦ Τσιάλεντζερ, οἱ ἀξιωματικοὶ τοῦ ὁποίου ἐπεσκέφθησαν ἀρεκτάς Ἰ. Μονὰς.

Τὸν ἰ. ἡμῶν τόπον ἐπεσκέφθη μετ' δωδεκαετῆ ἀπουσίαν ὁ ἐκ τῶν ἄλλοτε Καθηγητῶν τῆς Ἀθωνιάδος Σχολῆς κ. Ν. Καράπας καὶ συνεργάτης τοῦ περιοδικοῦ μας. Εἰς Καρυὰς ἐγένετο δεκτὸς ὑπὸ τῆς Ἰ. Κοινότητος ἐνώπιον τῆς ὁποίας ὠμίλησε περὶ Ἀγιορειτικῆς καταστάσεως, τονίσας ἰδιαιτέρως τὴν σημασίαν τοῦ ἰ. ἡμῶν τόπου διὰ τὴν Ἐκκλησίαν καὶ τὸ Ἔθνος καὶ ἐξάρας τὸ μοναχικὸν ἰδεῶδες.

Δ Ω Ρ Ε Α Ι

Μᾶς ἀπεστάλησαν τὰ ἑξῆς ποσὰ πρὸς ἐνίσχυσιν τοῦ ἡμετέρου περιοδικοῦ :

Οἱ Σεβασμιώτατοι Μητροπολίται Ἀττικῆς καὶ Μεγαρίδος κ. Ἰάκωβος Δρ. 200.000 καὶ Καρυστίας κ. Ἀνανίας 50.000, αἱ Ἰ. Μοναὶ Βατοπεδίου, Ξενοφῶντος, καὶ Ἀγ. Ἰωάννου Θεολόγου τῆς Πάτμου ἀνὰ 100.000 Δρ., Ἀθ. Ζησόπουλος Θεολογία 60.000, Ἀρχιμ. Ἀμβρόσιος Καθηγούμε. Ἰ. Μονῆς Ξενοφῶντος 40.000, Ἀντ. Βασιλειάδης Λήμνος 25.000, Γέω. Χαράλαμπος Τρυγωναῖς Καρυαί, ἱερ. Γ. Στελλᾶτος Πεσσάδαις Κεφαλληνίας, Δ. Καραμανλῆς Καψῶρα Κασθρας (2α) ἀνὰ 20.000, Γ. Π. Γιαννακόπουλος εἰσαγγελεὺς Ἀθῆναι (3η) καὶ ἱερ. Διον. Πετρῆς Λαφιῶνα Λέσβου ἀνὰ 15.000, ἱερομ. Ὀνησιφόρος Ἀγιοπαυλίτης Ἀσπρόπυργος Ἀττικῆς 10.000 Δρ.

Πρὸς ἅπαντας τοὺς ἀνωτέρω ἐκφράζομεν τὰς θερμὰς εὐχαριστίας τῆς Ἰ. ἡμῶν Μονῆς.

